

AAN

De Europese Commissie,
DG AGRI,
J.5 Financiële Audit,
Wetstraat 102-1/7,
B-1049 Brussel.

's-Gravenhage, 7 februari 2008

TRCAD/2008/55

RAPPORT

inzake de certificerende audit van
de Dienst Regelingen over het
ELGF-begrotingsjaar 2007 (16 oktober 2006
tot en met 15 oktober 2007).

Inhoudsopgave	
1 BELEIDSSAMENVATTING	6
1.1 Inleiding	6
1.2 Conclusies	7
1.3 Toepassing van de richtsnoeren van de Commissie	9
1.4 Algemene beoordeling	10
1.4.1 Beoordeling van het systeem voor interne controle en van de naleving van de erkenningscriteria	10
1.4.2 Beoordeling van de fouten – GBCS-populatie en geen-GBCS-populatie	14
1.4.3 Beoordeling van de fouten – Bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap	15
1.5 Aard van de bevindingen	16
1.6 Zeer belangrijke bevindingen (per populatie: GBCS en geen GBCS)	17
1.7 Belangrijke bevindingen (per populatie: GBCS en geen GBCS)	17
1.8 Minder belangrijke bevindingen	22
1.9 Andere aspecten	22
2 STRATEGIE VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE	23
2.1 Samenvatting van de strategie voor de accountantscontrole	23
2.2 Verrichte werkzaamheden	27
3 AANSLUITING TUSSEN DE MAANDDECLARATIE EN DE JAARDECLARATIE	29
3.1 Aansluiting tussen de maanddeclaraties en de jaardeclaratie betreffende de ELGF-rekeningen	29
3.1.1 Te controleren aspecten	29
3.1.2 Verrichte werkzaamheden	29
3.1.3 Bevindingen	30
3.1.4 Beoordeling	31
3.1.5 Aanbevelingen	31
3.2 Aansluiting van de door middel van bijlage III bij V. 885/2006 te verstrekken gegevens bij het debiteurenboek – ELGF	31
3.2.1 Te controleren aspecten	32
3.2.2 Verrichte werkzaamheden	32
3.2.3 Bevindingen	32
3.2.4 Beoordeling	33
3.2.5 Aanbevelingen	33
3.3 Aansluiting van de jaarlijkse tabel 104 bij het debiteurenboek	34
3.3.1 Te controleren aspecten	34
3.3.2 Verrichte werkzaamheden	34
3.3.3 Bevindingen	34
3.3.4 Beoordeling	34
3.3.5 Aanbevelingen	34
4 BETREKKINGEN TUSSEN BELANGRIJKE INSTANTIES EN HET BETAALORGAAN	35

4.1 Institutioneel kader	35
4.2 Organisatie van het betaalorgaan	35
4.2.1 Overzicht	35
4.2.2 Interne auditdienst	35
4.3 Gedelegeerde instanties	36
5 NALEVING VAN DE ERKENNINGSCRITERIA	38
5.1 Situatie op erkenningsgebied bij het betaalorgaan	38
5.2 Met het oog op de erkenning opgezette procedures - Controleactiviteiten	38
5.2.1 Controleactiviteiten: Opdrachtgeving tot betaling - Administratieve controles	38
5.2.2 Opdrachtgeving tot betaling- controles ter plaatse	39
5.2.3 Betalingsprocedures	44
5.2.4. Boekhoudprocedures	45
5.3 Andere voor de erkenning relevante componenten	47
5.3.1 Beveiliging van informatiesystemen	47
5.3.2 Monitoring: permanente monitoring via de activiteiten op het gebied van interne controle	52
5.3.3 Monitoring: afzonderlijke evaluaties door de IAD	53
6 RESULTATEN VAN DE GEGEVENSGERICHTE WERKZAAMHEDEN VOOR DE ONDER HET GBCS EN DE NIET ONDER HET GBCS VALLENDE POPULATIES	56
6.1 Inleiding	56
6.2 Controleresultaten GBCS-regelingen: BTR Verzilvering bedrijfstoelagenrechten	56
6.2.1 Algemeen	56
6.2.2 Te controleren aspecten	56
6.2.3 Verrichte werkzaamheden	56
6.2.4 Bevindingen	57
6.2.5 Beoordeling	58
6.3 Controleresultaten GBCS-regelingen: Overig	58
6.3.1 Algemeen	58
6.3.2 Te controleren aspecten	59
6.3.3 Verrichte werkzaamheden	59
6.3.4 Bevindingen	61
6.3.5 Beoordeling	61
6.4 Geen GBCS uitvoerrestituties HPA	61
6.4.1 Algemeen	61
6.4.2 Te controleren aspecten	61
6.4.3 Verrichte werkzaamheden	62
6.4.4 Bevindingen	62
6.4.5 Beoordeling	63
6.4.6 Belangrijke aanbevelingen	63
6.5 Geen GBCS uitvoerrestituties PT, PVE en PZ	63
6.5.1 Algemeen	63
6.5.2 Te controleren aspecten	64
6.5.3 Verrichte werkzaamheden	64
6.5.4 Bevindingen	64
6.5.5 Beoordeling	64
6.5.6 Aanbevelingen	64
6.6 Geen GBCS overig	65

6.6.1 Algemeen	65
6.6.2 Te controleren aspecten	65
6.6.3 Verrichte werkzaamheden	65
6.6.4 Bevindingen	67
6.6.5 Beoordeling	67
6.6.6 Aanbeveling	67
6.7 Ontvangsten	67
6.7.1 Tijdelijke Herstructureringsheffing suiker	67
7 BESCHERMING VAN DE FINANCIËLE BELANGEN VAN DE GEMEENSCHAP	69
7.1 Inleiding	69
7.2 Controleresultaten voor het debiteurenboek betreffende het ELGF	69
7.2.1 Te controleren aspecten	69
7.2.2 Verrichte werkzaamheden	69
7.2.3 Bevindingen	70
7.2.4 Beoordeling	70
7.2.5 Aanbevelingen	70
7.3 Controleresultaten voor de tabellen van bijlage III	71
7.3.1 Te controleren aspecten	71
7.3.2 Verrichte werkzaamheden	71
7.3.3 Bevindingen	71
7.3.4 Beoordeling	72
7.3.5 Aanbevelingen	72
7.4 Openbare opslag	72
7.4.1 Te controleren aspecten	72
7.4.2 Verrichte werkzaamheden	72
7.4.3 Bevindingen	73
7.4.4 Beoordeling	73
7.4.5 Aanbevelingen	73
7.5 Controleresultaten voor de voorschotten en de zekerheden	73
7.5.1 Te controleren aspecten	73
7.5.2 Verrichte werkzaamheden	73
7.5.3 Bevindingen	73
7.5.4 Conclusie	73
8 ANDERE AANGELEGENHEDEN	75
8.1 Statistieken	75
8.1.1 GBCS-statistieken	75
8.1.2 Niet-GBCS-statistieken – Statistieken over de toepassing van Verordening (EEG) nr. 4045/89	78
8.2 Onderzoek betreffende de financiële maxima	80
8.2.1 Te controleren aspecten	80
8.2.2 Verrichte werkzaamheden	80
8.2.3 Bevindingen	80
8.2.4 Beoordeling	81
8.2.5 Aanbevelingen	81
8.3 Onderzoek betreffende de bedrijfstoelageregeling	81
8.3.1 Te controleren aspecten	81
8.3.2 Verrichte werkzaamheden	81
8.3.3 Bevindingen	81
8.3.4 Beoordeling	94

8.3.5 Aanbevelingen	95
9 GEVOLG DAT IS GEGEVEN AAN IN EERDERE JAREN GEDANE AANBEVELINGEN	97
10 BORGINGSVERKLARING	98
11 ACCOUNTANTSVERKLARING	99
12 BIJLAGEN	101

1 BELEIDSSAMENVATTING

1.1 Inleiding

Ingevolge Verordening (EG) Nr. 1290/2006 respectievelijk Verordening (EG) Nr. 885/2006 dient voor ieder erkend betaalorgaan een accountantsonderzoek te worden uitgevoerd door een (certificerende) instantie die functioneel onafhankelijk is van het betaalorgaan, van de Erkennende Instantie en van de Coördinerende Instantie.

Na onze aanstelling als certificerende instantie door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) hebben wij overeenkomstig Verordening (EG) nr. 885/2006 van de Commissie bij het betaalorgaan Dienst Regelingen (verder DR) een accountantsonderzoek ingesteld dat betrekking had op haar rol als betaalorgaan. Dat onderzoek betrof de verrichtingen van het betaalorgaan voor rekening van het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) over het begrotingsjaar dat is geëindigd op 15 oktober 2007. Het onderzoek is verricht overeenkomstig de internationaal aanvaarde normen voor accountantsonderzoek en in het kader ervan is overeenkomstig artikel 5, lid 4, van de genoemde verordening nagegaan:

- of het betaalorgaan aan de erkenningscriteria voldoet;
- of de procedures van het betaalorgaan van dien aard zijn dat zij redelijke garanties bieden dat de aan het ELGF in rekening gebrachte uitgaven zijn gedaan in overeenstemming met de communautaire voorschriften, en, in voorkomend geval, welke aanbevelingen voor verbeteringen zijn gedaan en opgevolgd;
- of de in artikel 6, lid 1, van Verordening (EG) nr. 885/2006 bedoelde jaarrekeningen in overeenstemming zijn met de boeken en registraties van het betaalorgaan;
- of de staten van de uitgaven en van de interventieverrichtingen een materieel waarheidsgetrouw, volledig en nauwkeurig beeld geven van de aan het ELGF in rekening gebrachte verrichtingen;
- of de financiële belangen van de Gemeenschap naar behoren worden beschermd wat de betaalde voorschotten, de verkregen waarborgen, de interventievoorraden en de te innen bedragen betreft.

Ons rapport gaat vergezeld van:

- informatie over het aantal personeelsleden die het accountantsonderzoek hebben uitgevoerd, en hun vakbekwaamheid, over de verrichte werkzaamheden, over het aantal onderzochte transacties, over het materialiteitsniveau en het betrouwbaarheidsniveau die zijn bereikt, over de eventueel geconstateerde tekortkomingen van de controles en de ter verbetering gedane aanbevelingen en over de activiteiten niet alleen van de certificerende instantie, maar ook van andere instanties voor accountantsonderzoek, binnen en buiten het betaalorgaan, waarop de zekerheid die de certificerende instantie ten aanzien van de gerapporteerde aangelegenheden heeft verkregen, geheel of ten dele is gebaseerd;
- een oordeel over de in artikel 8, lid 1, onder c), punt iii), van Verordening (EG) nr. 1290/2005 bedoelde borgingsverklaring.

Van ons wordt ook verlangd een oordeel te geven over de vraag of de jaarrekening over het ELGF-begrotingsjaar dat op 15 oktober 2007 is geëindigd, een waarheidsgetrouwe, volledige en nauwkeurige weergave van de aan het Fonds in rekening gebrachte bedragen is en of de procedures voor de interne controle naar tevredenheid hebben gefunctioneerd. Dat oordeel is opgenomen in de afzonderlijk gepresenteerde accountantsverklaring. Overeenkomstig artikel 5 van Verordening (EG) nr. 885/2006 van de Commissie betreft die verklaring de administratieve structuur van het betaalorgaan slechts ten aanzien van de vraag of die structuur ervoor kan

zorgen dat de overeenstemming met de communautaire voorschriften wordt gecontroleerd voordat betalingen worden verricht.

De reikwijdte van ons onderzoek ingeperkt door het volgende:

- met betrekking tot de controle op de door de subsidiegerechtigden gedane opgaven en de naleving van de regelingsvoorwaarden hebben wij de overeenstemming met de Gemeenschapsbepalingen vastgesteld, voor zover het betaalorgaan door middel van administratieve procedures (met name de aansturing van de technische diensten) daarin voorziet;
- voorts is ons onderzoek niet in staat onzekerheden te elimineren voortvloeiende uit de interpretaties van de regelgeving.

Onze werkzaamheden zijn verricht overeenkomstig artikel 5 van Verordening (EG) nr. 885/2006 van de Commissie. Dit rapport is ook opgezet in overeenstemming met de richtsnoeren van de Commissie en uit een functioneel oogpunt wordt er aandacht in besteed aan de inachtneming van de erkenningscriteria door het betaalorgaan, de bestaande essentiële interne controles, de procedures om naleving van de communautaire bepalingen te waarborgen en de procedures ter bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap, waarbij tevens een overzicht wordt gegeven van de relevante aanbevelingen die uit een en ander voortvloeien.

Dit rapport is voornamelijk gebaseerd op de hoofdbestanddelen van de werkzaamheden die wij hebben verricht sinds wij zijn aangesteld als accountants voor het betaalorgaan voor het begrotingsjaar dat op 15 oktober 2007 is geëindigd. Voor dit rapport is echter ook gebruikgemaakt van rapporten over de werkzaamheden die de interne auditdiensten van het betaalorgaan en de delegated bodies hebben verricht.

In bijlage 4 bij dit rapport is een overzicht van de bestudeerde interne rapporten opgenomen. Eventuele bijzonderheden zijn in de betreffende hoofdstukken van dit rapport verwerkt. In bijlage 5 bij dit rapport worden de gebruikte afkortingen toegelicht.

1.2 Conclusies

Artikel 5 van Verordening (EG) nr. 885/2006 van de Commissie bevat een aantal gedetailleerde vragen waaraan de externe accountants aandacht dienen te besteden. Deze vragen zijn hierna weergegeven, vergezeld van onze conclusies.

Volgens artikel 5 van Vo. 885/2006 te beantwoorden vraag	Conclusie
De vraag of het betaalorgaan aan de erkenningscriteria voldoet	Over het geheel genomen voldoet het BO aan de erkenningscriteria. De belangrijkste aanbevelingen zijn samengevat in de navolgende punten 1.6 en 1.7 en zij worden nader uiteengezet in de afdelingen 6.4.6, 6.2 en 8.3 van dit rapport.

Volgens artikel 5 van Vo. 885/2006 te beantwoorden vraag	Conclusie
De vraag of de procedures van het betaalorgaan van dien aard zijn dat zij redelijke garanties bieden dat de aan het ELGF in rekening gebrachte uitgaven zijn gedaan in overeenstemming met de communautaire voorschriften, en, in voorkomend geval, welke aanbevelingen voor verbeteringen zijn gedaan en opgevolgd	De procedures van het BO bieden redelijke garanties. Voor de belangrijkste aanbevelingen betreffende de werking van de procedures verwijzen wij naar de hierboven reeds genoemde hoofdstukken 6.4.6; 6.2 en 8.3 van dit rapport
De vraag of de in artikel 6, lid 1, van Verordening (EG) nr. 885/2006 bedoelde jaarrekeningen in overeenstemming zijn met de boeken en registraties van het betaalorgaan	Voor ons oordeel hierover wordt verwezen naar de goedkeurende accountantsverklaring.
De vraag of de staten van de uitgaven en van de interventieverrichtingen een materieel waarheidsgetrouw, volledig en nauwkeurig beeld geven van de aan het ELGF in rekening gebrachte verrichtingen	Voor ons oordeel hierover wordt verwezen naar de goedkeurende accountantsverklaring.
De vraag of de financiële belangen van de Gemeenschap naar behoren worden beschermd wat de betaalde voorschotten, de verkregen waarborgen, de interventievoorraden en de te innen bedragen betreft	De financiële belangen worden naar behoren beschermd. Wat de voorschotten en de waarborgen betreft wordt er gezien de uitkomsten van onze controle geen risico gelopen. De procedures voor de rapportage en de aansluitingscontrole op interventiegebied zijn toereikend. De terugvordering van openstaande bedragen tijdens het begrotingsjaar 2007 is € 22.314.275,84
De vraag wat ons oordeel is over de in artikel 8, lid 1, onder c), punt iii), van Verordening (EG) nr. 1290/2005 bedoelde borgingsverklaring	Ons oordeel over de borgingsverklaring is bij dit rapport gevoegd.

1.3 Toepassing van de richtsnoeren van de Commissie

Richtsnoer	Conclusie
Richtsnoer nr. 1 – In bijlage III bij Verordening (EG) nr. 885/2006 bedoelde gegevens over de terugvordering	Wij hebben de bij het BO bestaande procedures inzake terugvorderingen onderzocht en zijn, behoudens de opmerkingen in 3.2 en 7.3, van mening dat de informatie die het BO overeenkomstig bijlage III bij Verordening (EG) nr. 885/2006 heeft verstrekt, is opgesteld in overeenstemming met het richtsnoer.
Richtsnoer nr. 2 - Erkenning De erkenning van een betaalorgaan overeenkomstig artikel 6 van Verordening (EG) nr. 1290/2005 van de Raad en bijlage I bij Verordening (EG) nr. 885/2006 van de Commissie	Ons rapport voldoet aan het richtsnoer.
Richtsnoer nr. 3 – Strategie voor de accountantscontrole	Ons rapport en onze bevindingen voldoen aan richtsnoer nr. 3.
Richtsnoer nr. 5 – Modelrapport	In ons rapport is het model gevolgd.
Richtsnoer nr. 6 – Accountantsverklaring	In onze accountantsverklaring is richtsnoer nr. 6 gevolgd.
Richtsnoer nr. 7 – Oordeel over de borgingsverklaring	Wij hebben ons oordeel gegeven overeenkomstig richtsnoer nr. 7 (met inachtneming van het voor het betaalorgaan geldende richtsnoer nr. 4 – De borgingsverklaring)

1.4 Algemene beoordeling

1.4.1 Beoordeling van het systeem voor interne controle en van de naleving van de erkenningscriteria

1.4.1.1 Bijzonderheden

Onze beoordeling zoals deze is bepaald nadat was nagegaan of het betaalorgaan aan de erkenningscriteria voldoet, is in de onderstaande matrix vermeld met behulp van de volgende waarderingscijfers:

- (1) een duidelijke niet-inachtneming van het erkenningscriterium dan wel ernstige tekortkomingen (de tekortkomingen zijn zo ernstig dat het BO de in artikel 6, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1290/2005 bepaalde taken niet kan vervullen)
- (2) slecht (andere tekortkomingen dan die welke bij (1) worden bedoeld, maar wel zodanige tekortkomingen dat een vervolgactie overeenkomstig artikel 2, lid 1, van Verordening (EG) nr. 885/2006 nodig is)
- (3) adequaat (er worden slechts punten van gering belang onder de aandacht gebracht, maar verbetering blijft mogelijk)
- (4) goed
- (5) optimale werkwijze

Als een bepaalde combinatie procedure/component niet voorkomt, is vermeld dat die combinatie niet van toepassing (N.v.t.) is. Indien onze beoordeling gedeeltelijk is gebaseerd op in eerdere begrotingsjaren verricht onderzoek in gevallen waarin wij hebben bevestigd dat de betrokken procedures/componenten geen belangrijke veranderingen hebben ondergaan; in die gevallen is onze beoordeling tussen haakjes () vermeld. Voor onze beoordeling van de interne auditdienst geldt dat, als deze dienst bepaalde terreinen nog aan een audit moet onderwerpen, wij onze beoordeling hebben gebaseerd op de vraag of het vijfjarenplan voor de audits adequaat is. Ook in dat geval is onze beoordeling tussen haakjes () vermeld.

Bij het bepalen van de scores zijn wij als volgt te werk gegaan:

- Wanneer in dit rapport een zeer belangrijke aanbeveling is gedaan, danwel een zeer belangrijke aanbeveling uit voorgaande jaren openstaat, dan is aan de aspecten in de matrix waarvoor deze aanbeveling relevant is een score "1" toegekend.
- Wanneer in dit rapport een belangrijke aanbeveling is gedaan, danwel een belangrijke aanbeveling uit voorgaande jaren openstaat, dan is aan de aspecten in de matrix waarvoor deze aanbeveling relevant is een score "2" toegekend.
- Wanneer in dit rapport een geen (zeer) belangrijke aanbeveling is gedaan, danwel een (zeer) belangrijke aanbeveling uit voorgaande jaren openstaat maar aan de directie van het betaalorgaan wel minder belangrijke bevindingen zijn gerapporteerd, dan is aan de aspecten in de matrix waarvoor deze minder belangrijke aanbeveling relevant is een score "3" toegekend.
- Wanneer onze controle geen specifiek aan de directie van het betaalorgaan gerapporteerde bevindingen heeft opgeleverd dan is aan de aspecten in de matrix die bij deze controle zijn "geraakt" een score "4" toegekend.
- Wanneer onze controle geen enkele bevinding heeft opgeleverd is een score "5" toegekend.

Matrix I heeft betrekking op de ELGF-regelingen die onder het GBCS vallen, d.w.z. de uit het ELGF gefinancierde steunregelingen zoals bedoeld in de titels III en IV van Verordening (EG) nr. 1782/2003 van de Raad.

Wij hebben deze matrix, in overeenstemming met onze controleaanpak, gesplitst in twee tabellen te weten tabel Ia voor BTR en tabel Ib voor de overige GBCS regelingen.

MATRIX Ia- Beoordeling aan de hand van de erkenningscriteria voor de uit het ELGF gefinancierde GBCS-regelingen BTR									
Beoordelingscomponent		Interne opzet			Controle-activiteiten	Informatie en communicatie		Monitoring	
		Organisatie-structuur	Personele middelen	Gedelegeerde taken		Communicatie	Beveiliging	Permanente monitoring	Interne audit
Opdrachtgeving	Administratieve controles	3	3	3	2	4	2	3	3
	Controles ter plaatse	3	3	3	3	3	2	3	3
Uitvoering betalingen		3	3	nvt	2	4	4	4	3
Boekhouding		3	3	3	2	4	2	3	3

MATRIX Ib- Beoordeling aan de hand van de erkenningscriteria voor de uit het ELGF gefinancierde overige GBCS-regelingen									
Beoordelingscomponent		Interne opzet			Controle-activiteiten	Informatie en communicatie		Monitoring	
		Organisatie-structuur	Personele middelen	Gedelegeerde taken		Communicatie	Beveiliging	Permanente monitoring	Interne audit
Opdrachtgeving	Administratieve controles	4	4	4	4	4	4	4	3
	Controles ter plaatse	4	4	4	4	4	4	4	4
Uitvoering betalingen		4	4	nvt	4	4	4	4	3
Boekhouding		4	4	4	4	4	4	4	4

Matrix II heeft betrekking op de ELGF-regelingen die niet onder het GBCS vallen, d.w.z. alle andere steunregelingen die worden gefinancierd uit het ELGF.

Wij hebben deze matrix, in overeenstemming met onze controleaanpak, gesplitst in twee tabellen te weten tabel IIa voor uitvoerrestituties en tabel IIb voor de overige geen-GBCS-regelingen.

MATRIX IIa - Beoordeling aan de hand van de erkenningscriteria voor de uit het ELGF gefinancierde geen-GBCS-regelingen uitvoerrestituties									
Beoordelingscomponent		Interne opzet			Controle-activiteiten	Informatie en communicatie		Monitoring	
		Organisatie-structuur	Personele middelen	Gedelegeerde taken		Communicatie	Beveiligingen	Permanente monitoring	Interne audit
Procedure	Administratieve controles	4	4	4	4	4	4	4	4
		Controles ter plaatse	4	4	3	4	4	4	4
Uitvoering betalingen		4	4	nvt	4	4	4	4	4
Boekhouding		4	4	4	4	4	4	4	4
Voorschotten/zekerheden		4	4	4	4	4	4	4	4

MATRIX IIb - Beoordeling aan de hand van de erkenningscriteria voor de uit het ELGF gefinancierde overige geen-GBCS-regelingen									
Beoordelingscomponent		Interne opzet			Controle-activiteiten	Informatie en communicatie		Monitoring	
		Organisatie-structuur	Personele middelen	Gedelegeerde taken		Communicatie	Beveiligingen	Permanente monitoring	Interne audit
Procedure	Administratieve controles	4	4	4	3	4	4	4	4
		Controles ter plaatse	4	4	3	4	4	4	4
Uitvoering betalingen		4	4	nvt	4	4	4	4	4
Boekhouding		4	4	4	4	4	4	4	4
Voorschotten/zekerheden		4	4	4	4	4	4	4	4

Matrix III heeft betrekking op de behandeling van onregelmatigheden ten nadele van het ELGF overeenkomstig artikel 32 van Verordening (EG) nr. 1290/2005.

MATRIX III - Beoordeling aan de hand van de erkenningscriteria- vorderingen ELGF								
Beoordelingscomponent Procedure	Interne opzet			Controle-activiteiten	Informatie en communicatie		Monitoring	
	Organisatie-structuur	Personele middelen	Gedelegeerde taken		Communicatie	Beveiligingen	Permanente monitoring	Interne audit
Beheer van vorderingen	3	3	3	2	4	4	3	3

1.4.1.2 Algemene beoordeling

De de algemene beoordeling van het systeem van interne controle heeft als volgt (overeenkomstig punt 4.4 van richtsnoer 2) plaatsgevonden:

- Als de matrix verscheidene scores "1" en/of "2" bevat, is het systeem voor interne controle ondoeltreffend.
- Als de meeste scores in de matrix "3" zijn en het aantal scores "2" zeer gering is, kan het systeem voor interne controle worden aangemerkt als adequaat.
- Als de scores in de matrix allemaal ten minste "3" en in een aantal gevallen "4" zijn, kan het systeem voor interne controle worden aangemerkt als goed.
- Als de scores in de matrix allemaal ten minste "4" zijn, kan het systeem voor interne controle worden aangemerkt als zeer goed.

1.4.2 Beoordeling van de fouten – GBCS-populatie en geen-GBCS-populatie

Onze beoordeling van de fouten in de populaties waaruit een statistische steekproef is getrokken, wordt hierna samengevat:

Basisgegevens	<u>BTR</u> <u>verzilvering</u>
Uitgavenbedrag	293.849.231
Materialiteitsbedrag	5.876.985
Geschat foutenbedrag	--
Steekproefinterval	1.563.028
Nog te bereiken betrouwbaarheidsniveau	95 %
Steekproefgrootte	188
In de steekproef ontdekte incidentele financiële fouten:	
Volgens bijlage nr.6	
Meest waarschijnlijke fout	213.197
<u>Berekening van de totale fout</u>	
Nauwkeurigheid	123.304
Bovenste foutengrens	4.689.084
Totale geëxtrapoleerde fout	<u>5.025.585</u>
Bekende fout volgens bijlage nr.	Nihil
Maximale fout	5.025.585
<u>Conclusie</u>	
Maximale fout	5.025.585
Materialiteitsbedrag	5.876.985

Als onderdeel van onze documentatie over de gegevensgerichte controle zijn gedetailleerde tabellen bijgevoegd die een overzicht geven van alle gecontroleerde posten en van de ontdekte fouten, inclusief de financiële waarde daarvan (zie bijlage 6).

Basisgegevens	<u>ELGF – geen GBCS uitvoer HPA</u>	<u>ELGF – geen GBCS uitvoer PZ, PVE en PT</u>
Uitgavenbedrag	50.008.189	143.742.456
Materialiteitsbedrag	1.000.163	2.874.849
Geschat foutenbedrag	0	0
Steekproefinterval	309.000	733.380
Nog te bereiken betrouwbaarheidsniveau	95%	95%
Steekproefgrootte	189 ¹	196
In de steekproef ontdekte incidentele financiële fouten:		
Volgens bijlage nr.	8	7
Meest waarschijnlijke fout	0	0
<u>Berekening van de totale fout</u>		
Nauwkeurigheid	0	0
Bovenste foutengrens	927.000	2.200.140
Totale geëxtrapoleerde fout	927.000	2.200.140
Bekende fout	0	0
Maximale fout	927.000	2.200.140
<u>Conclusie</u>		
Maximale fout	927.000	2.200.140
Materialiteitsbedrag	1.000.163	2.874.849

Als onderdeel van onze documentatie over de gegevensgerichte controle zijn gedetailleerde tabellen bijgevoegd die een overzicht geven van alle gecontroleerde posten en van de ontdekte fouten, inclusief de financiële waarde daarvan (zie bijlage 7 en 8).

1.4.3 Beoordeling van de fouten – Bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap

In hoofdstuk 7 zijn onze bevindingen ten aanzien van het beheer van vorderingen en de juistheid van de tabellen 1, 2 en 5 opgenomen. Hieronder zijn de geconstateerde fouten vermeld:

- Tot en met 15 oktober heeft DR voor een totaal bedrag van € 992.238,- uit hoofde van de BTR regeling vorderingen ingesteld (zie 6.2.4). Deze vorderingen heeft DR ten onrechte niet vermeld in tabel 5.

¹ De werkelijke steekproefgrootte is groter dan op basis van populatie/interval verwacht zou worden. Dit is veroorzaakt door een aantal correctieboekingen die technisch niet uit het steekproefbestand verwijderd kunnen worden. Hierdoor is het absolute bedrag van het steekproefbestand groter is dan het uitbetaalde bedrag volgens de jaardeclaratie.

- Eén vordering uit de POP1 periode ad € 42.000 (EU deel) is ten gevolge van verjaring niet meer ingesteld en derhalve niet in tabel 5 opgenomen.
- Twee vorderingen uit de POP1 periode ad € 51.074 en € 2.200 zijn ten onrechte opgenomen in tabel 5 van het ELGF. De beschikking (factuur) voor deze vorderingen is nooit opgemaakt en kan inmiddels door verjaring ook niet meer worden verzonden.
- Door conversie van de vorderingen van de productschappen (voorheen betaalorganen, thans DB's) bestaat er onzekerheid ten aanzien van het debiteurensaldo per 16-10-2006 (zie 3.5).

Wij kunnen derhalve concluderen dat de op 2% gestelde materialiteitsdrempel voor de debiteurenpopulatie is overschreden.

Als onderdeel van onze documentatie over de gegevensgerichte controle is een gedetailleerde tabel toegevoegd die een overzicht geeft van alle gecontroleerde posten en van de ontdekte fouten, inclusief de financiële waarde daarvan (zie bijlage 11).

Wat de openbare opslag betreft hebben wij aan de hand van de verkoopnota's vastgesteld dat de gehanteerde verkoopprijzen in overeenstemming zijn met de inschrijvingen en gunningen volgens door Brussel vastgestelde minimumprijzen. De gedeclareerde kosten zijn in overeenstemming met de verordeningen en voorschriften (zie 7.4).

Wat voorschotten en zekerheden betreft hebben wij vastgesteld dat het voorschotten- en zekerhedenbeheer toereikend is en voldoet aan de eisen van Vo. 885/2006 en richtsnoer 2.

Wij zijn van mening dat de procedures en de (geautomatiseerde) controles in de garantie- en zekerhedenadministratie en de voorschottenadministratie voldoende waarborgen bieden dat de voorschotten tijdig en juist worden afgewikkeld danwel verrekend.

Op grond van onze controlewerkzaamheden zijn wij van mening dat de procedures in voldoende mate waarborgen dat ontvangen (bank)garanties tijdig, volledig en juist worden geregistreerd en veilig worden bewaard en pas worden vrijgegeven nadat aan alle (financiële) verplichtingen is voldaan (zie 7.5).

1.5 Aard van de bevindingen

Tijdens onze werkzaamheden hebben wij een groot aantal zaken geconstateerd en gedocumenteerd. Wij hebben de bevindingen eerst in twee groepen ingedeeld: bevindingen op erkenningsgebied en bevindingen op conformiteitsgebied. Binnen elk van beide groepen hebben wij de bevindingen vervolgens naar categorie ingedeeld op basis van het belang dat er naar ons oordeel in overeenstemming met de voor de beoordeling gehanteerde waarderingscategorieën aan moet worden gehecht.

Voor de indeling van onze bevindingen op **erkenningsgebied** hebben wij de volgende categorieën gebruikt:

Zeer belangrijke bevindingen	Zaken waaraan de bevoegde autoriteit en het hoofd van het betaalorgaan onmiddellijk aandacht moeten besteden – komt overeen met waarderingscijfer (1) in de erkenningsmatrix ² .
Belangrijke bevindingen	Zaken die de algemene controleomgeving betreffen en waaraan onmiddellijk op hoog niveau binnen het betaalorgaan en de bevoegde autoriteit aandacht moet

² Zie richtsnoer nr. 2 inzake de erkenning.

worden besteed – komt overeen met waarderingscijfer (2) in de erkenningsmatrix.

Minder belangrijke bevindingen

Onder de aandacht gebrachte punten van gering belang waaraan op een passend niveau binnen het betaalorgaan aandacht moet worden besteed – komt overeen met waarderingscijfer (3) in de erkenningsmatrix.

Voor de indeling van onze bevindingen op **conformiteitsgebied** hebben wij de volgende categorieën gebruikt:

Zeer belangrijke bevindingen

Zaken op het gebied van tekortkomingen van de essentiële controles³ waaraan onmiddellijk op hoog niveau binnen het betaalorgaan aandacht moet worden besteed.

Belangrijke bevindingen

Zaken op het gebied van tekortkomingen van de aanvullende controles waaraan onmiddellijk op een passend niveau binnen het betaalorgaan aandacht moet worden besteed.

Minder belangrijke bevindingen

Zaken op het gebied van andere tekortkomingen waaraan op een passend niveau aandacht moet worden besteed.

1.6 Zeer belangrijke bevindingen (per populatie: GBCS en geen GBCS)

Wij hebben op erkennings- en conformiteitsgebied geen zeer belangrijk aanbevelingen gedaan.

1.7 Belangrijke bevindingen (per populatie: GBCS en geen GBCS)

Een aantal door ons geconstateerde zaken die aanleiding geven tot belangrijke aanbevelingen, zijn samengevat in de onderstaande tabellen.

Op erkenningsgebied zijn door ons de volgende bevindingen gedaan:

³ Zie de documenten AGRI-2000-17933 herz. 2 en AGRI-2006-63085 herz. 1 wat de essentiële en de aanvullende controles betreft.

Bevinding	Punt van dit rapport	Aanbeveling	Antwoord van het betaalorgaan
<p>BTR-bestand Bij de beoordeling van het systeem van totstandkoming van het bestand van bedrijfstoelagen hebben wij vastgesteld dat interne controles veel hebben plaatsgevonden maar dat de onderlinge samenhang, de vastlegging en daarmee de structuur verbetering behoeft.</p>	<p>8.3.5</p>	<p>Op basis van de ervaringen bij de totstandkoming van de BTR 2006 adviseren wij het management van DR voor de mutaties op de BTR in het lopende begrotingsjaar de ingezette verbeteringen te continueren door:</p> <p>Totaalverbandscontroles van de mutaties in het bestand toeslagrechten (incl. de indaling van de melkrechten met aansluiting op het melkquotasysteem) zichtbaar te maken door invoering van bijvoorbeeld een (geautomatiseerd) standenregister.</p> <p>Hierin een verwijzing op te nemen naar de onderliggende mutaties, de relevante documentatie en de daarop uitgevoerde interne controle onder verwijzing naar de relevantie wet- en regelgeving.</p> <p>De uitgevoerde interne controle op bovengenoemde mutaties te documenteren en hierover maandelijks te rapporteren aan de unitmanager.</p> <p>De IAD op korte termijn een onderzoek te laten doen naar de opzet, het bestaan en de werking van de interne controle op de mutatieverwerking toeslagrechten (reguliere mutaties in het rechtenbestand én de indaling van de melkpremie) vanaf de periode na het uitbrengen van het laatste IAD rapport hierover (2007).</p>	<p>DR heeft bij de initiële vaststelling van de toeslagrechten een uitgebreid stelsel van interne controle ingericht en toegepast. Zie voor een toelichting hierop de notitie waarin de IC is beschreven.</p> <p>DR onderkent dat de inrichting nog niet optimaal is waar het gaat om het zichtbaar en achteraf verifieerbaar maken van interne controlemaatregelen op mutaties in het rechtenbestand door middel van totaalverbandscontroles. Ook de wenselijkheid van periodieke managementinformatie over de uitvoering en vaststelling van sluitende totaalverbanden wordt door DR onderkend.</p> <p>Voor het beheer van de toeslagrechten alsmede voor de verwerking van mutaties zullen in 2008 de aanbevelingen van de AD worden uitgevoerd. Zowel voor de verbeteringen in de uitvoering als voor het voorgestelde onderzoek van de IAD wordt inmiddels gewerkt aan plannen van aanpak. Deze zullen worden opgesteld in overleg met de auditors van IAD (voor de uitvoering van rechtenbeheer) en AD (voor uitvoering van rechtenbeheer en onderzoek IAD).</p>

Bevinding	Punt van dit rapport	Aanbeveling	Antwoord van het betaalorgaan
<p>BTR-verzilvering Bij de beoordeling van het systeem van verzilvering van bedrijfstoelagen hebben wij vastgesteld dat de vastlegging van de interne controle op de uit te keren bedragen aan landbouwers verbetering behoeft.</p>	<p>8.3.5</p>	<p>Op basis van de controle op de verzilvering BTR 2006 adviseren wij het management van DR om de ingezette verbeteringen op het terrein van de interne controle op de uitbetaling van de bedrijfstoelagen te continueren door:</p> <p>Toepassing van een interne controleregister waarin de interne controles (op naleving van relevante regelgeving) worden vastgelegd en op volledigheid getoetst voordat tot betaling wordt overgegaan.</p> <p>Met totaalverbands-controles de betalingen voordat deze worden geëffectueerd aan te sluiten op het actuele rechtenbestand en andere gegevensbronnen (GDI) en kortingsbestanden</p> <p>De IAD op korte termijn een onderzoek te laten doen naar de opzet, het bestaan en de werking van de interne controle op de verzilvering van bedrijfstoelagen vanaf de periode na het uitbrengen van het laatste IAD rapport hierover (medio 2007).</p>	<p>DR heeft op basis van de ervaringen bij de uitbetaling van de BTR 2006, voor de betaling BTR 2007 een controleregister ingericht, waarin de uitvoering en uitkomsten van alle beoordelingen op naleving van de regelgeving worden vastgelegd. Resultaten van deze beoordelingen mogen pas vrijgegeven worden na afdoende interne controle op de uitvoering. De resultaten van de interne controles van de beoordelingen op naleving van de regelgeving worden op dit moment batch gewijs per deelproces vastgelegd. DR gaat voor BTR 2008 een overall register inrichten om de traceerbaarheid van vastleggingen van uitgevoerde IC-maatregelen en daarbij gebruikte documenten te verhogen. Daarbij zal tevens aandacht worden besteed aan het bewaren van backups van bevroren bestanden betreffende rechten en andere gegevens gebruikt voor de berekening van betalingen op de momenten dat deze worden geformeerd. Ook de aanbevelingen ten aanzien van de uitbetaling zullen in 2008 worden opgepakt. Ook hier zal worden gewerkt met plannen van aanpak welke worden afgestemd met de IAD en AD (waar het betreft het onderzoek van de IAD naar de opzet, het bestaan en de werking van de IC-maatregelen bij de verzilvering zal de audit-aanpak van de IAD worden afgestemd met de AD.</p>
<p>TRCAD/2008/55, d.d. 7 februari 2008</p>		<p>pagina 19 / 101</p>	

Bevinding	Punt van dit rapport	Aanbeveling	Antwoord van het betaalorgaan
<p>Bij het DB/HPA zijn verspreid over meerdere processen (certificaten-beheer, onregelmatigheidsmeldingen en AID rapporten) en de dossiervorming tekortkomingen in de interne controle geconstateerd.</p>	<p>5.2.2.3 6.4.6 8.1.2.3</p>	<p>Het betaalorgaan dient erop toe te zien dat de kwaliteit van de interne controle (in de lijn) in het algemeen en de dossiervorming van uitvoertransacties in het bijzonder bij de delegated body HPA verbeterd.</p>	<p>DR heeft met de DB's in het algemeen en met DB/HPA in het bijzonder, besproken dat de halfjaarlijkse verslagen van werkzaamheden zich meer richten op de resultaten en effecten van uitgevoerde processen. Verder zijn met de IAD's van de delegated bodies nadere afspraken gemaakt over de opzet, uitvoering en terugkoppeling van resultaten van hun werkzaamheden aan DR. De IAD/DR zal deze werkzaamheden in 2008 meer diepgaand beoordelen.</p>
<p>Het betaalorgaan heeft in 2007 veel aandacht gegeven aan informatiebeveiliging. Er is periodiek overleg tussen alle betrokken partijen. Een deel van de maatregelen is geïmplementeerd. De invoering van de resterende maatregelen is opgenomen in de meerjaren implementatieplannen.</p>	<p>5.3.5</p>	<p>Wij adviseren de managementaandacht voor informatiebeveiliging te continueren, de informatiebeveiliging inclusief de monitoring te integreren in de bedrijfsprocessen, de implementatieplannen volgens planning uit te voeren en hiervoor voldoende middelen vrij te maken</p>	<p>Een belangrijk deel van de in de implementatie-plannen opgenomen maatregelen is reeds geïmplementeerd. De verdere implementatie van maatregelen zal dit jaar op planmatige wijze gebeuren. Een belangrijk deel van deze implementatie zal moeten gebeuren bij de ICT dienstverlener van het BO, DICTU. Het vrijmaken van voldoende middelen hiervoor is departementaal aan de orde gesteld. De voortgang van de implementatie wordt bewaakt door het Integraal Beveiligingsplatform DR.</p>

Bevinding	Punt van dit rapport	Aanbeveling	Antwoord van het betaalorgaan
<p>De inrichting van de debiteuren-administratie en het samenstellen van de tabellen 1, 2 en 5 is zeer gecompliceerd, niet in de laatste plaats doordat ELGF, ELFPO en nationale vorderingen in één debiteurenadministratie zijn opgenomen. Ten aanzien van de conversie van de vorderingen van de productschappen hebben wij niet de volledigheid en juistheid kunnen vaststellen. De verschillenverklaringen zijn niet in alle gevallen door ons te verifiëren. Dit leidt tot verschillen met de eindstand van vorig jaar en verschuivingen tussen de jaren van ontstaan van de vordering.</p>	<p>3.2.4</p>	<p>Belangrijke aanbeveling: Wij adviseren DR de debiteurenadministratie zodanig in te richten dat deze éénzijdige, volledige en consistente informatie oplevert ten aanzien van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eigendom van de vordering (ELGF, ELFPO danwel nationaal). • Het organisatieonderdeel (DB, backoffice DR) waar de vordering is ontstaan. • Afgrenzing van mutaties in het ELGF jaar (versus kalenderjaar). • ECR nummer. • Juridische status (onder de rechter ja/nee). • Jaar van eerste proces-verbaal. 	<p>Het actieplan dat ten aanzien van de verbetering van de boekhoudkundige procedures wordt opgesteld zal tevens voorzien in maatregelen die worden genomen om te komen tot een eenduidige, volledige en consistente inrichting van de debiteurenadministratie. Ook dit deel van het actieplan en de uitvoering ervan zullen worden geagendeerd in het Audit Committee van DR. Ten aanzien van de beginbalans voor de declaratie 2008 zal deze bij voorrang worden voorbereid en opgesteld en in juni a.s. voor controle aan de AD worden voorgelegd.</p>

Op conformiteitsgebied hebben wij geen belangrijke aanbevelingen gedaan.

1.8 Minder belangrijke bevindingen

De bijzonderheden over de minder belangrijke bevindingen en de desbetreffende aanbevelingen zijn niet in dit rapport opgenomen, maar zij zijn wel meegedeeld aan de leiding van het betaalorgaan en worden op verzoek beschikbaar gesteld.

1.9 Andere aspecten

Het team van de certificerende instantie dat de accountantswerkzaamheden voor het ELGF heeft verricht, omvatte 20 vakmensen. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden varieerde de samenstelling van de ervoor ingezette personele middelen volgens de behoeften. De vakbekwaamheid van de ingeschakelde personeelsleden kan als volgt worden samengevat:

Registeraccountants/ bedrijfsrevisoren	Anderen
Mensdagen	Mensdagen
Aantal 236	Aantal 713

2 STRATEGIE VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE

2.1 Samenvatting van de strategie voor de accountantscontrole

Reikwijdte en doelstelling van de controle

Als certificerende instantie zijn wij belast met de certificering van de jaarrekeningen van het betaalorgaan DR en de door het betaalorgaan DR opgezette beheers-, toezicht- en controlesystemen. Overeenkomstig artikel 5, lid 4 van Verordening (EG) nr. 885/2006 gaan wij hierbij na:

- of het betaalorgaan DR aan de erkenningscriteria voldoet;
- of de procedures van het betaalorgaan DR van dien aard zijn dat zij redelijke garanties bieden dat de aan het ELGF in rekening gebrachte uitgaven zijn gedaan in overeenstemming met de communautaire voorschriften, en, in voorkomend geval, welke aanbevelingen voor verbeteringen zijn gedaan en opgevolgd;
- of de in artikel 6, lid 1, van Verordening (EG) nr. 885/2006 bedoelde jaarrekeningen in overeenstemming zijn met de boeken en registraties van het betaalorgaan DR;
- of de staten van de uitgaven en van de interventieverrichtingen een materieel waarheidsgetrouw, volledig en nauwkeurig beeld geven van de aan het ELGF in rekening gebrachte verrichtingen;
- of de financiële belangen van de Gemeenschap naar behoren worden beschermd wat de betaalde voorschotten, de verkregen waarborgen, de interventievoorraden en de te innen bedragen betreft;
- of de door de directeur van het betaalorgaan afgegeven borgingsverklaring in overeenstemming is met de resultaten van onze controlewerkzaamheden.

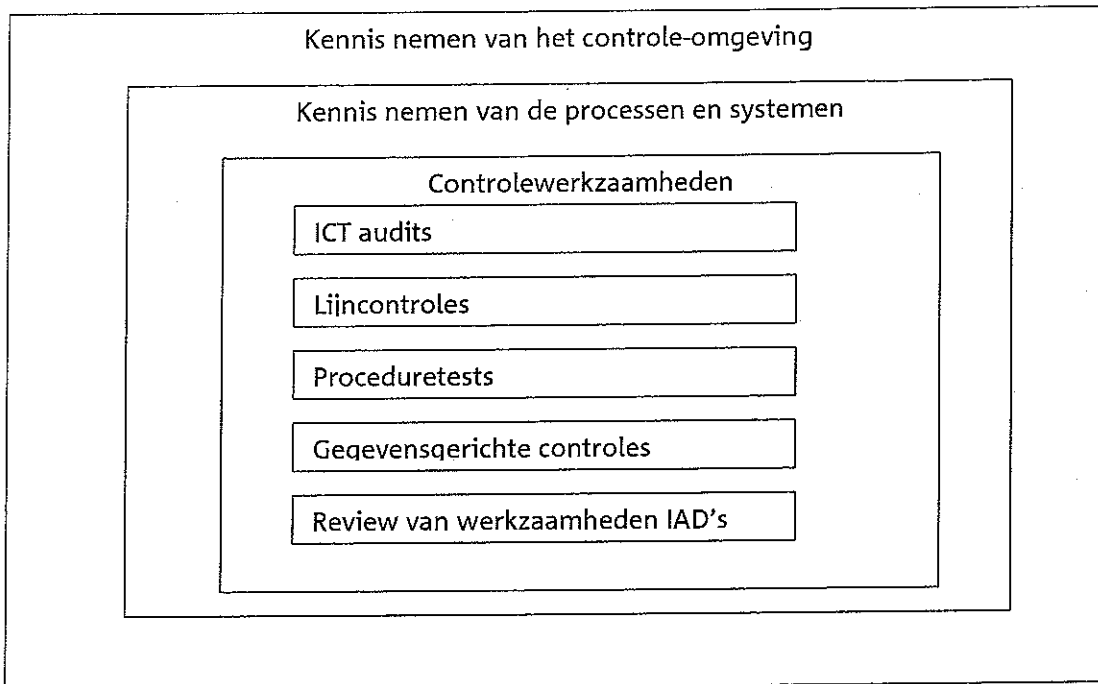
Betrouwbaarheid en materialiteitsniveau

Overeenkomstig richtsnoer 3 hanteren wij voor de controle als geheel een betrouwbaarheid van 95% en een materialiteit van 2% van de ten laste van het ELGF gedeclareerde uitgaven. Op grond van de door ons gecontroleerde declaratie bedraagt het materialiteitsbedrag derhalve 2% van € 1.050.480.998,13 zijnde € 21.009.619.

Voor zover wij de te controleren populatie uit controletechnisch oogpunt hebben gesplitst in deelpopulaties (zie hieronder) en deze door middel van statistische steekproeven controleren, hanteren wij een materialiteit van 2% van de omvang van de deelpopulatie. Om te voorkomen dat marginale fouten leiden tot afkeuring van de populatie hanteren wij bij de planning van de statistische steekproeven een controletolerantie van 1,6% (zijnde 80% van het vereiste materialiteitsniveau). Per deelpopulatie beoordelen wij op grond van risico-analyse en uitkomsten uit de proceduretests het te hanteren betrouwbaarheidspercentage.

Aanpak van de accountantscontrole

In onderstaand schema is de controle-aanpak voor de certificering van DR weergegeven. De controle kent zowel systeem- als gegevensgerichte onderdelen die wij kort zullen toelichten.

Kennis nemen van de controle-omgeving

Wij beoordelen (wijzigingen in) de organisatiestructuur van het betaalorgaan en haar delegated bodies en stellen vast dat aansturing en toezicht formeel zijn geregeld. Tevens beoordelen wij aan de hand van contracten, mandaten, organogrammen e.d. de taak- en verantwoordelijkheidsverdeling zowel binnen het betaalorgaan als bij de DB's. Andere belangrijke aandachtspunten zijn aard en complexiteit van uit te voeren regelgeving, financieel belang en (controle)ervaringen in voorgaande jaren.

Kennis nemen van de processen en de systemen

Hierdoor krijgen wij inzicht in de wijze waarop het BO en de DB's aanvragen ontvangen, controleren, betaalbaarstellen en het BO betalingen verricht. Daarnaast beoordelen wij de boekhoudkundige verwerking van deze transacties en de wijze waarop uitgaven en ontvangsten worden verwerkt in de ELGF maand- en jaardeclaratie. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is de mate waarin het BO en de DB's gebruik maken van c.q. afhankelijk zijn van geautomatiseerde systemen en de daarin opgenomen functiescheidingen en geprogrammeerde controles.

Uitvoering van de controle

De uitvoering van de controle bestaat uit een mix van systeem- en gegevensgerichte controles die hieronder kort zijn toegelicht.

ICT audits

Indien geautomatiseerde systemen dominant zijn en controle om het systeem heen niet mogelijk danwel inefficiënt is, maken wij gebruik van ICT audits. Zo zijn in 2007 ICT audits uitgevoerd op de gegevensoverdracht van betalingen aan de bank door middel van secure FTP.

Lijncontroles

Wanneer de inrichting van een proces in enig jaar ingrijpend is gewijzigd voeren wij lijncontroles uit. Zo is in 2007 door de nieuwe BO/DB's constructie de betalingsorganisatie en de boekhoudkundige verwerking ingrijpend gewijzigd ten opzichte van 2006. Wij hebben dan ook, gespreid over de Backoffices van DR en de DB's, 48 lijncontroles uitgevoerd. Hierbij hebben wij het gehele proces van betaalbaarstelling, boekhoudkundige verwerking tot en met feitelijke betaling door middel van secure FTP (zie hiervoor) beoordeeld. Over de resultaten van deze controle

rapporteren wij in paragraaf 5.2.3.

Proceduretests

Naast lijncontroles voeren wij proceduretests uit op primaire en ondersteunende processen. De uitkomsten van de proceduretests geven informatie om de naleving van de erkenningseisen te beoordelen. Tevens kunnen de proceduretests zekerheid geven over de kwaliteit van de interne controle en daardoor het aandeel van de gegevensgerichte controles in de benodigde zekerheid verkleinen.

Gegevensgerichte controles

Op grond van de hierboven beschreven controlewerkzaamheden en de uitkomsten van de risicobeoordeling en de onderscheiden deelpopulaties (zie hierna) bepalen wij de omvang van gegevensgerichte controlewerkzaamheden. Waar mogelijk en efficiënt maken wij gebruik van statistische MUS steekproeven. Bij kleine populaties gebruiken wij niet-statistische technieken. In beide gevallen hanteren wij de instructies uit de bijlage bij richtsnoer 3-steekproeftrekkingen en beoordelingen van de fouten.

Review van werkzaamheden van de IAD's

Zowel het BO als de DB's beschikken over een interne auditdienst (IAD) die veelal onder leiding staat van een (register)accountant die gehouden is aan gedrags- en beroepsregels. In lijn met ISA 610 voeren wij een initiële beoordeling uit van de interne auditfunctie. Daarnaast beoordelen wij de toereikendheid van de controleprogramma's en de reikwijdte van de werkzaamheden. Voor zover wij gebruik (willen) maken van de werkzaamheden van de IAD's reviewen wij deze werkzaamheden en herhalen deze ten dele (reperformance).

Bij het bepalen van de aard en omvang van onze controlewerkzaamheden hebben wij gebruik gemaakt van onze kennis:

- van de organisatiestructuur van DR en de DB's;
- van de primaire en ondersteunende processen;
- van de kwaliteit van interne beheersing;
- van de automatisering;
- ontwikkelingen in regelgeving.

Op grond van onze risicobeoordeling onderscheiden wij voor het ELGF-jaar 2007 de volgende populaties:

1. GBCS Bedrijfstoelagenrechten (BTR)
2. GBCS overige regelingen
3. geen-GBCS uitvoerrestituties delegated body HPA
4. geen-GBCS uitvoerrestituties delegated bodies PZ, PVE en PT
5. geen-GBCS overige regelingen
6. ontvangsten
7. debiteuren ELGF

Ad 1:

De BTR regeling is in 2007 voor de eerste keer uitbetaald. De initiële vaststelling van de toeslagrechten die aan de betaling ten grondslag ligt is een gecompliceerd en tijdrovend proces geweest, dat slechts beperkt door automatisering is ondersteund. Om deze reden hebben wij de BTR regeling in 2007 als aparte populatie aangemerkt.

De initiële vaststelling van de toeslagrechten vormt voor 2007 en verdere jaren de basis voor de uitbetaling van de BTR regeling. Aan de individuele landbouwers zijn toeslagrechten toegekend die zijn geregistreerd in het rechtenbestand. Om een oordeel te krijgen over de betrouwbaarheid van dit rechtenbestand hebben wij een volledig gegevensgerichte controle uitgevoerd door

middel van een statistische MUS steekproef. Ná evaluatie van de steekproef op het rechtenbestand is een aparte steekproef getrokken op de uitbetaling van de toeslagrechten (verzilvering).

De gehanteerde steekproefparameters voor de controle van het rechtenbestand zijn: betrouwbaarheid 95%; materialiteit 2%; controletolerantie 1,6%, verwacht aantal fouten (k) = 2 hetgeen resulteert in een steekproefomvang (n) van (afgerond) 349 eenheden.

De gehanteerde steekproefparameters voor de controle van verzilvering zijn: betrouwbaarheid 95%; materialiteit 2%; controletolerantie 1,6%, verwacht aantal fouten (k) = 0 hetgeen resulteert in een steekproefomvang (n) van (afgerond) 189 eenheden.

De evaluatie van de steekproeven is opgenomen in paragraaf 8.3, resp. 1.4.2. De resultaten van de gegevensgerichte werkzaamheden zijn vermeld in hoofdstuk 6. Een overzicht van de gecontroleerde steekproefelementen is opgenomen in de bijlage.

Ad 2:

De overige GBCS regelingen bestaan hoofdzakelijk uit de slachtpremieregeling en de melkpremieregeling. Gezien het financiële belang van deze populatie in de totale ELGF declaratie controleren wij hetzelfde aantal transacties als bij de populaties die door middel van een statistische MUS steekproef zijn gecontroleerd. Op grond van het relatieve financiële belang van iedere regeling binnen deze populatie is de omvang van de gegevensgerichte controle per regeling bepaald. Vanwege technische complicaties (opvragen en samenvoegen van bestanden in IDEA) vindt de trekking van de steekproef wel random maar niet conform de MUS methode plaats. De melkpremieregeling controleren wij aanvullend door middel van een totaalverbandcontrole waarvan de uitkomsten zijn opgenomen in de bijlagen.

De evaluatie van de steekproeven is opgenomen in paragraaf 1.4.2. De resultaten van de gegevensgerichte werkzaamheden zijn vermeld in hoofdstuk 6. Een overzicht van de gecontroleerde steekproefelementen is opgenomen in de bijlagen.

Ad 3 en 4:

De uitvoerrestituties vormen een homogene populatie. Op grond van controle-ervaringen in voorgaande jaren schatten wij de kwaliteit van de populatie bij het HPA wat lager in dan bij de andere DB's. Om te voorkomen dat mogelijke fouten in de populatie bij het HPA doorwerken in de evaluatie van de steekproef bij de overige DB's, hebben voor 2007 de populatie uitvoerrestituties gesplitst. Wij hebben voor beide populaties een volledig gegevensgerichte controle uitgevoerd door middel van een statistische MUS steekproef. De gehanteerde steekproefparameters zijn: betrouwbaarheid 95%; materialiteit 2%; controletolerantie 1,6%, verwacht aantal fouten (k) = 0 hetgeen resulteert in een steekproefomvang (n) van (afgerond) 189 monetaire eenheden.

De evaluatie van de steekproeven is opgenomen in paragraaf 1.4.2. De resultaten van de gegevensgerichte werkzaamheden zijn vermeld in hoofdstuk 6. Een overzicht van de gecontroleerde steekproefelementen is opgenomen in de bijlagen.

Ad 5:

De populatie niet- GBCS overige regelingen bestaat uit een aantal zeer verschillende regelingen. Het aantal transacties is beperkt. Met name de grootste uitgavenposten GMO, interventie, herstructureringssteun suiker en aardappelzetmeel kennen een beperkt aantal transacties. Conform richtsnoer 3 punt 4.3, volstaan wij met een niet statistische steekproef van 30 posten.

De evaluatie van de steekproeven is opgenomen in paragraaf 1.4.2. De resultaten van de gegevensgerichte werkzaamheden zijn vermeld in hoofdstuk 6. Een overzicht van de gecontroleerde steekproefelementen is opgenomen in de bijlagen.

Ad 6:

De populatie ontvangsten (negatieve uitgaven) bestaat uit de regelingen Superheffing, tijdelijke herstructureringsheffing suiker en (verkopen uit) openbare opslag. In tegenstelling tot de hiervoor genoemde populaties is de volledigheid van de ontvangsten en afdrachten via tabel 104 een belangrijk controlecriterium voor deze populatie dat zich niet door middel van een steekproef laat controleren. De belangrijkste controlewerkzaamheden betreffen het zelfstandig berekenen (P*Q) van het te innen en af te dragen bedrag en dit aan te sluiten met de feitelijke ontvangst en afdracht via tabel 104.

De evaluatie van de steekproeven is opgenomen in paragraaf 1.4.2. De resultaten van de gegevensgerichte werkzaamheden zijn vermeld in hoofdstuk 6. Een overzicht van de gecontroleerde steekproefelementen is opgenomen in de bijlagen.

2.2 Verrichte werkzaamheden

De accountantscontrole werd uitgevoerd op basis van de vijf populaties, die verschillend werden behandeld ten aanzien van de aard en de strikte toepassing van detailcontroles in de vorm van proceduretests en gegevensgericht onderzoek.

OVERZICHT VAN DE AANPAK VOOR ELKE POPULATIE							
Populatie	DOC	AO	PT	GC	IRB	IAD	Uitgaven in 2007
1a) ELGF – GBCS BTR							293.858.922,53
Opdrachtgeving – controles ter plaatse	✓	✓		✓		✓	
Opdrachtgeving – administratieve controles	✓	✓		✓		✓	
Uitvoering betalingen	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Boekhouding	✓	✓		✓		✓	
1b) ELGF – GBCS overig							508.788.113,61
Opdrachtgeving – controles ter plaatse	✓	✓		✓		✓	
Opdrachtgeving – administratieve controles	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Uitvoering betalingen	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Boekhouding	✓	✓	✓	✓		✓	
2a) ELGF – Geen GBCS uitvoer							193.750.645,42
Opdrachtgeving – controles ter plaatse	✓	✓	✓		✓	✓	
Opdrachtgeving – administratieve controles	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Uitvoering betalingen	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Boekhouding	✓	✓	✓	✓		✓	
Voorschotten en zekerheden	✓	✓	✓	✓		✓	
2b) ELGF – Geen GBCS overig							129.720.255,33
Opdrachtgeving – controles ter plaatse	✓	✓	✓			✓	
Opdrachtgeving – administratieve controles	✓	✓	✓			✓	
Uitvoering betalingen	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Boekhouding	✓	✓	✓	✓		✓	
Openbare opslag	✓		✓	✓			
Voorschotten en zekerheden	✓	✓	✓	✓		✓	
3) Debiteuren - ELGF	✓	✓	✓	✓		✓	€ 22.314.275,84

VERKLARING VAN AFKORTINGEN

- DOC** : Beoordeling van de documentatie per regeling en lijncontroles
AO : Analytisch onderzoek, bespreking
PT : Proceduretests en systeemgerichte werkzaamheden
GC : Gegevensgerichte controle van geselecteerde dossiers
IRB : Systeemcontrole op basis van IT-risicobeheer met gebruikmaking van door de computer ondersteunde controletechnieken⁴
IAD : Beoordeling van de verslagen van de interne auditdienst

3 AANSLUITING TUSSEN DE MAANDDECLARATIE EN DE JAARDECLARATIE

3.1 Aansluiting tussen de maanddeclaraties en de jaardeclaratie betreffende de ELGF-rekeningen

3.1.1 Te controleren aspecten

We hebben onderzocht of er al dan niet verschillen zijn tussen de vier kwartaalopgaven en de jaardeclaratie voor het ELGF-begrotingsjaar 2007.

3.1.2 Verrichte werkzaamheden

- Vastgesteld dat de uitgaven ten laste van het ELGF juist, tijdig en volledig in de financiële administratie zijn verantwoord.
- De ontvangsten ten gunste van het ELGF juist, tijdig en volledig in de financiële administratie zijn verantwoord.
- Vastgesteld dat de jaardeclaratie aansluit op de financiële administratie.
- Vastgesteld dat slechts uitgaven worden gedeclareerd welke feitelijk zijn betaald.
- De verantwoording tijdig en conform de inrichtingseisen is opgesteld.
- Het betaalorgaan beschikt over een adequate procedure inzake de totstandkoming van tabel 104 en de jaardeclaratie ELGF.
- Per begrotingslijn vastgesteld dat het uitgavenplafond en/of de periode waarbinnen de betaling moet hebben plaatsgevonden niet is overschreden (zie ook paragraaf 8.2 "onderzoek betreffende de financiële maxima")
- Vastgesteld dat de jaardeclaratie in totaal en per begrotingslijn aansluit met de cumulatieve tabel 104 en de uitgaven en ontvangsten volgens het grootboek per 15 oktober van het betreffende begrotingsjaar.
- Vastgesteld dat verschillen tussen de jaardeclaratie en de maanddeclaraties per 15 oktober zijn geanalyseerd en per maatregel in de jaardeclaratie zijn toegelicht.

3.1.3 Bevindingen

Hoofdstuk	Omschrijving	Laatste maandopgave	Jaarrekening	Vershil
05 02 01	Restituties zachte tarwe en meel	15.159.062,72	15.159.062,72	0,00
05 02 02	Rijst	0,00	0,00	0,00
05 02 03	Restituties niet in bijlage 1	32.828.479,35	32.828.479,35	0,00
05 02 04	Voedselprogramma's	0,00	0,00	0,00
05 02 05	Suiker	18.018.510,35	18.018.510,35	0,00
05 02 06	Olijfolie	0,00	0,00	0,00
05 02 07	Vezelgewassen	1.517.610,21	1.517.610,21	0,00
05 02 08	Groenten en fruit	68.515.989,05	68.515.989,05	0,00
05 02 09	Producten wijnbouwsector	5.675,51	5.675,51	0,00
05 02 10	Afzetbevordering	3.045.447,02	3.045.447,02	0,00
05 02 11	Overige plantaardige producten	5.061.723,08	5.061.723,08	0,00
05 02 12	Melk en zuivelproducten	151.989.620,12	151.989.620,12	0,00
05 02 13	Rundvlees	4.645.064,77	4.646.500,69	1.435,92
05 02 14	Schape- en geitenvlees	0,00	0,00	0,00
05 02 15	Varkensvlees, eieren, pluimvee,	6.302.625,58	6.471.842,86	169.217,28
05 02 16	Fonds suikerherstructurering	17.728.050,00	17.728.050,00	0,00
05 03 01	Ontkoppelde rechtstreekse steun	293.858.315,94	293.858.922,53	606,59
05 03 02	Andere rechtstreekse steun	498.380.858,88	498.380.546,51	-312,37
05 03 03	Extra steunbedragen	8.889.956,89	8.889.956,89	0,00
05 03 04	Aanvullende rechtstreekse steun	-207.741,01	-207.741,01	0,00
05 04 01	Financiering van POP via EOGFL	-4.821,93	-4.821,93	0,00
67 01 00	Besluit -2006/678/EG	0,00	0,00	0,00
67 02 00	Betaalde en teruggevorderde bedragen - gevallen van fraude	-6.309.500,18	-7.957.169,06	-1.647.668,88
67 03 00	Extra heffing	-594.149,67	-575.898,26	18.251,41
68 01 00	herstructureringsheffing	-66.891.308,50	-66.891.308,50	0,00
	Totaal	1.051.939.468,18	1.050.480.998,13	-1.458.470,05

Onderstaand is per begrotingshoofdstuk aangeven waaraan de verschillen zijn toe te schrijven:

Hoofdstuk	Omschrijving	Bedrag
05 02 13	verschuivingen tussen begrotingslijnen	1.435,92
05 02 15	verschuivingen tussen begrotingslijnen	-/- 1.436,72
05 02 15	niet in de maandopgaven opgenomen programmagelden	170.654,00
05 03 01	niet in de maandopgaven opgenomen bedrijfstoelageregeling	606,59
05 03 02	toegepaste kortingen	-/- 312,37
67 02 00	betaalde en teruggevorderde bedragen	47.439,42
67 02 00	POP-1 gelden 2006 ontvangen in 2007 en niet opgenomen in de maandopgaven	-/- 1.695.108,30
68 01 00	extra (super) heffing vanwege correctie quotum	18.251,41
	Totaal	-/- 1.458.470,05

In paragraaf 5.2.3 is uiteengezet hoe de betalingsorganisatie in de nieuwe BO/DB situatie is vormgegeven. Het bankverkeer vindt volledig bij DR plaats. DR verstrekt de DB's dagelijks informatie over betalingen en ontvangsten door het verzenden van valutabestanden. Aan de hand van deze valutabestanden werken de DB's onder andere hun debiteurenadministratie bij. Het terugmelden van betalingen en ontvangsten door middel van deze valutabestanden heeft in 2007 nog niet optimaal gefunctioneerd. Gedurende het jaar heeft tussen DR en de DB's onvoldoende afstemming plaatsgevonden over verwerkte ontvangsten en nog openstaande vorderingen. Dit heeft aan het einde van het jaar tot veel afstemmingsproblemen geleid. Voor de DB/HPA heeft dit tot de volgende onverklaarde verschillen in de X-tabel geleid.

Begrotingslijn	Jaardeclaratie	X-tabel	Vershil
05 02 01 01 3010 001	4.499.459,06	4.499.512,43	-53,37
05 02 01 01 3011 001	13.573.829,27	13.581.061,71	-7.232,44
05 02 01 01 3012 001	100.205,18	106.747,22	-6.542,04
05 02 01 01 3012 002	2.055.174,96	2.055.708,59	-533,63
05 02 01 01 3013 001	10.241.285,26	10.241.653,11	-367,85
05 02 05 03 1112 013	878.999,79	1.021.879,92	-142.880,13
05 02 07 01 1403 023	-103.880,84	-170.663,07	66.782,23
05 03 02 05 1800 103	-2.494,22	-4.504,72	2.010,50
05 03 02 18 0000 003	20.989.007,52	20.998.145,32	-9.137,80
66 02 00 00 0000 00001	-153.330,50	-153.330,51	0,01
67 02 00 00 0000 00003	-1.456,67	-1.457,86	1,19
		Totaal	-97.953,33

3.1.4 Beoordeling

Wij zijn van mening dat, behoudens de X-tabel, de procedures in opzet voldoende zekerheden bieden dat de aansluiting tussen de maandopgaven en jaardeclaratie is gewaarborgd. Het feitelijke proces van totstandkoming van de einddeclaratie behoeft verbetering ten aanzien van de aansturing en de coördinatie van het proces inclusief tijdig corrigerende maatregelen treffen.

De door ons gecontroleerde verschillen en correcties zijn volledig en juist verantwoord in de jaardeclaratie.

Niet alle verschillen tussen de X-tabel en de jaardeclaratie zijn verklaard. Het betreft het hierboven vermelde verschil in de X-tabel van per saldo € 97.953,33.

Ten aanzien van de tijdigheid van oplevering stellen wij vast dat er niet is voldaan aan de intern opgestelde richtlijnen.

3.1.5 Aanbevelingen

De aanbeveling opgenomen onder 5.2.4.5 is eveneens van toepassing op het proces van de jaarafsluiting.

3.2 Aansluiting van de door middel van bijlage III bij V. 885/2006 te verstrekken gegevens bij het debiteurenboek – ELGF

DR kent geen apart debiteurenboek. Informatie omtrent de vorderingen komt dus uitsluitend uit de debiteurenadministratie. In die gevallen waarbij de informatie in de debiteurenadministratie niet toereikend is worden deze informatie in tabel 5 handmatig toegevoegd.

3.2.1 Te controleren aspecten

Wij hebben onderzocht of het eindsaldo van het debiteuren van het vorige jaar en het beginsaldo van het debiteuren van het verslagjaar bij elkaar aansluiten en of de gegevens die worden meegedeeld in de tabellen 1 en 2 van bijlage III bij de Verordening (EG)nr. 885/2006 van de Commissie aansluiten bij het debiteurenadministratie.

3.2.2 Verrichte werkzaamheden

Zoals in hoofdstuk 7 uitvoerig is beschreven heeft in 2007 een conversie plaatsgevonden van de debiteurenstanden van de productschappen (voorheen betaalorganen, thans DB's) in de administratie van DR.

Wij hebben beoordeeld of de cumulatieve eindstanden 2006 (op jaarniveau) van de vorderingen in tabellen 1, 2 en 5 overeenkomen met de beginstanden 2007 in de debiteurenadministratie van DR.

Wij hebben vastgesteld dat de ontvangsten op ELGF vorderingen volgens debiteurenadministratie is afgedragen via de tabel 104 danwel de jaardeclaratie en aansluit op de ontvangsten 2007 volgens tabel 1, 2 en 5.

Wij hebben de vorderingenstanden per 15-10-2007 volgens de debiteurenadministratie aangesloten met de vorderingenstanden per 15-10-2007 volgens de tabellen 1 en 2.

Wij hebben de correcties in 2007 en oninbaar verklaarde bedragen aangesloten met de debiteurenadministratie.

3.2.3 Bevindingen

Aansluiting van de tabellen 1 en 2 van bijlage III met de debiteurenadministratie

	Saldo op 16-10-2006	Geïnde bedragen	Met correcties gemoede bedragen	Oninbaar verklaarde bedragen	Saldo op 15-10-2007 nog te innen bedragen
Tabellen 1 en 2 van bijlage III	23.696.096	- 10.231.010	- 1.270.843	- 666.852	22.314.275
Debiteurenadm.	22.667.586	- 8.257.135	-1.270.843	- 666.852	20.761.431
Vershil	1.028.510	1.973.875	0	0	1.552.844
Verklaring	1	2	3	4	5

Per kolom is het verschil toe te schrijven aan:

Kolom	Verklaring	Bedrag
1	Vorderingen betreffende POP1 zijn opgenomen in de debiteurenadministratie van DLG en worden daar ook geheel afgehandeld. Omdat de vorderingen bij ontvangst afgedragen worden aan het ELGF zijn deze vorderingen handmatig aan de tabellen 1, 2 en 5 toegevoegd	1.456.128,85
1	Oude superheffingvorderingen in 2007 niet opgenomen in tabellen 1 en 2 (DB/PZ)	- 403.728,93
1	Nationale vordering in 2006 ten onrechte opgenomen in tabellen, niet meer opgenomen in tabellen 2007 (DB/PZ)	- 100.541,10

Kolom	Verklaring	Bedrag
1	Onverklaard verschil DB/HPA	10.078,89
1	Samenstelling van diverse verschillen bij DR: 2007 andere verdeling aandeel nationaal/EU dan in 2006; handmatige aanpassingen in Tabel 5 in 2006 die niet in de debiteurenadministratie zijn verwerkt	66.571,99
	Totaal verschil kolom 1	1.028.509,70
2	Geïnde bedragen op debiteuren zijn niet meer zichtbaar in de debiteuren-administratie maar op de daaraan gekoppelde ontvangstenrekening. Voor ELGF vorderingen betreft dit de grootboekrekeningen voor de begrotingslijnen 67. In hoofdstuk 3.3.3 hebben wij deze aansluiting zichtbaar gemaakt.	1.973.875
	Totaal kolom 2	1.973.875
5	Vorderingen betreffende POP1 zijn opgenomen in de debiteuren-administratie van DLG en worden daar ook geheel afgehandeld. Omdat de vorderingen bij ontvangst afgedragen worden aan het ELGF zijn deze vorderingen handmatig aan de tabellen 1, 2 en 5 toegevoegd.	1.386.491
5	6 superheffing vorderingen zijn in de debiteurenadministratie als nationale vordering opgenomen. Volgens opgaven van de DB/PZ betreft het EU vorderingen. Deze vorderingen zijn derhalve handmatig aan de tabellen 1, 2 en 5 toegevoegd.	166.389
5	Restverschil	- 36
	Totaal kolom 5	1.552.844

3.2.4 Beoordeling

De inrichting van de debiteurenadministratie en het samenstellen van de tabellen 1, 2 en 5 is zeer gecompliceerd, niet in de laatste plaats doordat ELGF, ELFPO en nationale vorderingen in één debiteurenadministratie zijn opgenomen. De onder punt 3.2.3 opgenomen verschillenverklaringen zijn verstrekt door DR en zijn niet in alle gevallen door ons te verifiëren aan de hand van bewijsstukken. Met name ten aanzien van de verschillen in kolom 1 hebben wij geen zekerheid dat de conversie van de vorderingen van de productschappen volledig en juist heeft plaatsgevonden. Naast de genoemde verschillen heeft de conversie ook geleid tot verschuivingen tussen jaren van ontstaan van de vorderingen. Hierdoor zal de 50% afdracht aan het ELGF bij het overschrijden van de 4 respectievelijk 8 jaarstermijn te vroeg danwel te laat plaatsvinden.

De oninbaar verklaarde bedragen bevatten voor een bedrag van € 330.944,99 een door de directeur FEZ goedgekeurde afboeking van superheffing debiteuren uit 1991. Tevens is een bedrag van € 193.397,73 afgeboekt. Dit bedrag is bij beschikking van de Commissie van 13 oktober 2006 (nr 2006/D205754) reeds goedgekeurd, maar was nog niet in 2006 verwerkt. Beide betreffen DB/PZ. Het resterende bedrag betreft een groot aantal kleine vorderingen uit hoofde van door DR uitgevoerde subsidieregelingen.

3.2.5 Aanbevelingen

Belangrijke aanbeveling: Wij adviseren DR de debiteurenadministratie zodanig in te richten dat deze éénduidige, volledige en consistente informatie oplevert ten aanzien van:

- Eigendom van de vordering (ELGF, ELFPO danwel nationaal).
- Het organisatieonderdeel (DB, backoffice DR) waar de vordering is ontstaan.
- Afgrenzing van mutaties in het ELGF jaar (versus kalenderjaar).
- ECR nummer.
- Juridische status (onder de rechter ja/nee).
- Jaar van eerste proces-verbaal.

3.3 Aansluiting van de jaarlijkse tabel 104 bij het debiteurenboek

3.3.1 Te controleren aspecten

De in de jaardeclaratie van de ELGF-uitgaven opgenomen cijfers betreffende de bedragen die overeenkomstig art. 33, lid 3, onder C van Verordening (EG) nr. 1290/2005 zijn gebruikt, moeten worden gestaafd door een duidelijk controlespoor dat een controle op de aansluiting bij het debiteurenboek mogelijk maakt.

3.3.2 Verrichte werkzaamheden

Wij hebben de procedures voor en de resultaten van de betrokken aansluitingscontrole onderzocht.

3.3.3 Bevindingen

De resultaten van de betrokken aansluitingscontrole worden hierna samengevat:

Volgens tabel 5 geïnde bedragen		10.231.010,11
Begrotingslijn 6702001 (* 100/80 ivm 20% inhouding)	1.499.833,50	
Begrotingslijn 6702002	6.736.172,90	
Begrotingslijn 6702003	15.137,51	
Begrotingslijn 6702004	5.991,85	
Totaal ingevorderde bedragen volgens tabel 104		8.257.135,76
Verschil		1.973.874,35

De verschillen zijn toe te schrijven aan:

Nr	Omschrijving	Bedrag
1	Van een aantal vorderingen die ontstaan zijn in 2007 is de bijstelling in tabel 5 ten onrechte in de kolom geïnd opgenomen. Terugbetalingen van in oudere jaren opgelegde, ontvangen en afgedragen vorderingen. Deze vorderingen komen derhalve niet meer in tabel 5 voor. De terugbetaalde bedragen zijn rechtstreeks ten laste van de 67 begrotingslijnen gebracht. Een specificatie op postniveau is in het dossier aanwezig.	2.180.900,50
2	Ontvangsten zijn juist verwerkt op begrotingslijn 67 lijn. De betreffende nota's zijn niet opgenomen in tabel 5.	-/- 9.912,72
3	Deze vorderingen zijn ultimo 2006 ten onrechte niet in tabel 5 opgenomen. De geïnde bedragen zijn terecht wel afgedragen en verantwoord op de 67 begrotingslijnen.	-/- 196.809,73
4	Overige verschillen	-/- 303,70
	Totaal	1.973.874,35

3.3.4 Beoordeling

Wij hebben de werkzaamheden van het betaalorgaan op het gebied van de betrokken aansluitingscontrole beoordeeld en zijn ervan overtuigd dat deze naar behoren zijn verricht.

3.3.5 Aanbevelingen

Wij hebben geen belangrijke of zeer belangrijke aanbevelingen gedaan.

4 BETREKKINGEN TUSSEN BELANGRIJKE INSTANTIES EN HET BETAALORGAAN

4.1 Institutioneel kader

Het ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) is overeenkomstig artikel 1, lid 2, van Verordening (EG) nr. 885/2006 aangewezen als bevoegde autoriteit.

Op basis van de Verordening (EG) nr. 1290/2005 heeft de Minister van LNV de directeur Financieel-Economische Zaken (FEZ) aangewezen als erkennende instantie voor de betaalorganen en de Coördinerende Instantie binnen Nederland.

De Dienst Regelingen (DR) van het ministerie van LNV is voor het ELGF aangewezen als betaalorgaan in de zin van artikel 6 van Verordening (EG) nr. 1290/2005; de productschappen HPA, PT, PVE en PZ fungeren als 'delegated body' in de zin van artikel 6 van Verordening (EG) nr. 1290/2005.

Het Coördinerend Bureau van de Directie Internationale Zaken (CB IZ) van het ministerie van LNV fungeert als coördinerende instantie (artikel 6 van Verordening (EG) nr. 1290/2005). Conform Verordening (EG) 885/2006 heeft de minister van LNV de Europese Commissie over deze aanwijzing en de erkenning geïnformeerd (TRCJZ2006/3225 van 13 oktober 2006)

4.2 Organisatie van het betaalorgaan

4.2.1 Overzicht

DR bestaat uit een centrale eenheid in Den Haag, een frontoffice (Assen) en 4 backoffices (Assen, Deventer, Roermond en West). De vestiging Den Haag voert een aantal vestigingsoverschrijdende taken uit, zoals de informatiseringsfunctie, de coördinatiefunctie, de betaalfunctie, het voeren van de financiële administratie alsmede de centrale controlfunctie. De vestiging Den Haag voert zelf geen regelingen uit. Frontoffice Assen is het centrale punt voor inwinning gegevens (onder meer subsidieaanvragen) en registreert deze. De vier backoffices verzorgen (per cluster van gelijksoortige regelingen) de functies op het terrein van het ontwikkelen, beheren en het uitvoeren van regelingen, de bewaking van de voortgang in de uitvoering van de fysieke controles, alsmede de afhandeling van bezwaarschriften. De afdeling FA, onderdeel van de centrale eenheid Den Haag, verricht de betalingen van de door de vier backoffices verwerkte (en geautoriseerde) aanvragen. Daarnaast maakt DR voor de uitvoering van regelingen gebruik van een viertal delegated bodies (zie 4.3).

Bij het betaalorgaan DR zijn 432 personen (= voltijdequivalenten) werkzaam. Het hoofdkantoor van het betaalorgaan telt 67 personeelsleden.

Het organisatieschema van het betaalorgaan is opgenomen in bijlage 10. Het aantal personeelsleden in voltijdequivalenten per regiokantoor is als volgt:

Backoffice Deventer	180
Backoffice Assen	55
Frontoffice	130

4.2.2 Interne auditdienst

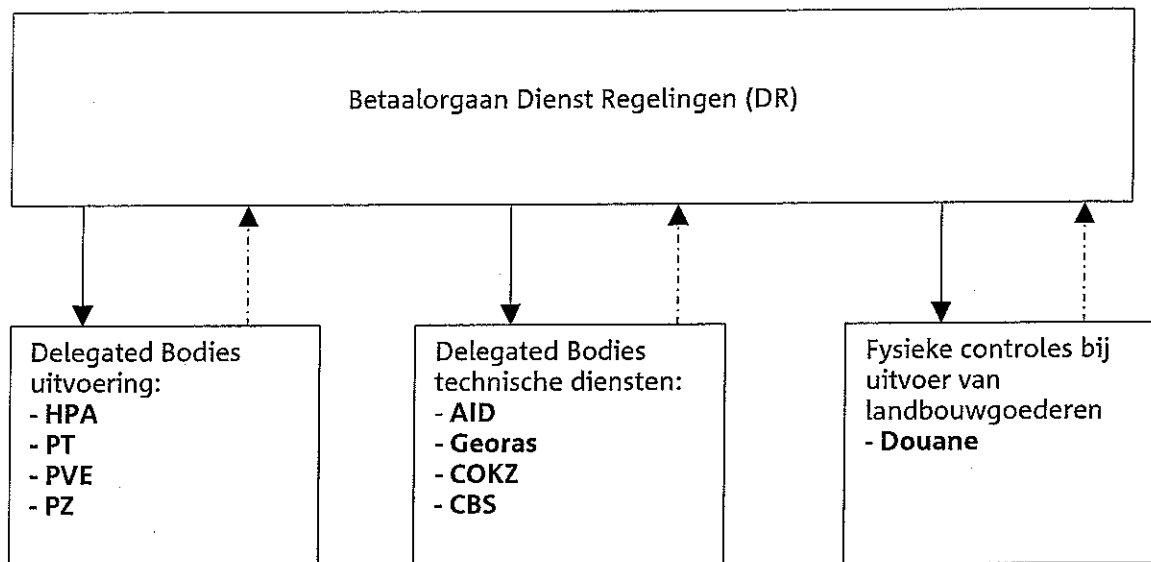
De interne auditdienst rapporteert rechtstreeks aan de directeur van het betaalorgaan. In totaal zijn er 10 personeelsleden werkzaam in het kader van de ELGF controles.

4.3 Gedelegeerde instanties

Met ingang van 16-10-2006 is Dienst Regelingen erkend als het betaalorgaan voor het ELGF. Gelijkijdig is de erkenning van de productschappen HPA, PT, PVE en PZ als betaalorgaan ingetrokken. Deze productschappen zijn met ingang van 16-10-2006 Delegated Bodies (DB's) van DR en voeren in die hoedanigheid dezelfde regelingen uit als voorheen. De betaal- en verantwoordingsfunctie ligt nu echter volledig bij DR.

De uitvoering van fysieke inspecties is gedelegeerd aan de AID en Georas. De douane verricht op grond van wettelijke bepalingen taken met betrekking tot de landbouwuitgaven. Formeel betreft het geen gedelegeerde taken. Op grond van Vo885/2006, bijlage 1 onder C is de douane wel in onderstaand schema opgenomen.

DICTU maakt deel uit van het ministerie van LNV en verzorgt de ICT voor het gehele ministerie en dus ook DR. Ook het beheer van het netwerk (Agronet) waar DR, HPA, PVE, PZ en de AID gebruik van maken is een verantwoordelijkheid van DICTU.

In bovenstaand schema zijn de aansturing en toezicht door DR van de DB's door middel van een vette pijl weergegeven. De gestippelde pijlen geven de verantwoording door de DB's over de uitgevoerde taken aan. Hierna geven wij kort aan op welke wijze deze relaties formeel zijn vormgegeven. De betreffende documenten zijn door ons beoordeeld en opgenomen in het controledossier.

Delegatie van taken HPA, PT, PVE en PZ

De taken en verantwoordelijkheden van de DB's belast met uitvoerende taken, zijn vastgelegd in een protocol. Het management van deze DB's stelt tweemaal per jaar (31 maart en 15 oktober) een bevestigingscertificaat en een verslag van werkzaamheden op waarin zij aan het betaalorgaan verantwoording aflegt over de uitvoering van de gedelegeerde taken.

De interne auditdiensten van de DB's beoordelen de kwaliteit en het proces van tot stand koming van het verslag van werkzaamheden en rapporteren hierover tweemaal per jaar aan de directeur van het betaalorgaan.

De IAD van DR voert in opdracht van de directeur van het betaalorgaan toezicht uit. De IAD van DR voert hiertoe gesprekken met de IAD's van de DB's en reviewt enkele controledossiers.

Delegatie van taken AID, Georas, COKZ en CBS

AID

De afspraken over de planning en uitvoering van fysieke inspecties door de AID zijn vastgelegd in de managementafspraken DR-AID 2007. Deze afspraak betreft niet:

- de boekhoudkundige nacontroles op basis van Vo. 4045/89. De AID treedt in dat geval op als specifieke dienst bedoeld in artikel 11 van genoemde verordening.
- De fysieke inspecties uit hoofde van de randvoorwaardencontroles. De AID treedt in dat geval op als bevoegde controleautoriteit bedoeld in artikel 42 van Vo. 796/2004.

De AID rapporteert jaarlijks in haar Beheersverslag over het kwaliteitsborgingssysteem en de omvang van de uitgevoerde inspecties en vastgestelde onregelmatigheden. Dit Beheersverslag bevat tevens een managementverklaring van de directeur van de AID.

Het Bureau Auditing van de AID verstrekt een mededeling bij het Beheersverslag waarin zij concludeert dat het verificatieproces voldoende wordt beheerst en de vermelde aantallen inspecties en onregelmatigheden in overeenstemming zijn met de administratie van de AID.

De IAD van DR voert in opdracht van de directeur van het betaalorgaan toezicht uit. De IAD van DR voert hiertoe gesprekken met Bureau Auditing en reviewt de controledossiers.

GeoRas

GeoRas is een onafhankelijk bedrijf en heeft ervaring met alle aspecten van aardobservatie (remote sensing). GeoRas voert controle uit op de landbouwsubsidieaanvragen door middel van teledetectie. Hierbij gaat het vooral om de juiste identificatie van percelen en de daarbij behorende oppervlaktmeting. Naast een regulier contract over de uit te voeren werkzaamheden en daarvoor in rekening te brengen kosten zijn er geen specifieke maatregelen getroffen voor de aansturing het toezicht en de verantwoording.

Centraal Orgaan voor Kwaliteitsaangelegenheden in de Zuivel (COKZ)

Het COKZ is de Nederlandse autoriteit op het gebied van zuivelcontrole. Het COKZ is een onafhankelijke kwaliteitscontrole-instelling die door middel van controle, toezicht, laboratoriumonderzoek, certificering en kennis van de zuivelwetgeving, toeziet op de naleving van de proces- en productkwaliteitscriteria. Het COKZ voert monsternemingen uit bij de interventieregelingen.

BV Centraal Bureau voor Slachtveediensten (CBS)

Het Centraal Bureau voor Slachtveediensten (CBS) behoort tot de Stichting Centraal Bureau Diensten aan Slachtdieren. Het CBS voert voor de Slachtpremieregeling Kalveren fysieke controle uit bij de slachterijen. Deze controle vindt plaats voor ieder individueel kalf en bestaat uit controle op het juiste slachtgewicht en op de juiste identificatie van het dier (I&R). Het betaalorgaan PVE heeft met het CBS een controleprotocol afgesloten waarin de afgesproken werkzaamheden voor de Slachtpremieregeling Kalveren zijn vastgelegd.

Douane

De afspraken tussen het ministerie van LNV en de Douane zijn vastgelegd in een bijlage bij de Kaderovereenkomst met het ministerie van Financiën. Deze Kaderovereenkomst bevat afspraken over de periodieke informatievoorziening van de Douane over de uitvoering van fysieke inspecties.

5 NALEVING VAN DE ERKENNINGSCRITERIA

Dit onderdeel geeft aan wat de huidige situatie op erkenningsgebied is, en bevat de basisgegevens voor de algemene beoordeling van het systeem voor interne controle en voor onze beoordeling met betrekking tot de naleving door het betaalorgaan van de erkenningscriteria per procedure/component zoals vermeld in de matrices I en II. Wij hebben de naleving van de erkenningscriteria beoordeeld met gebruikmaking van de waarderingscijfers "1"- "5". Onze beoordeling is weergegeven in paragraaf 1.4.1.

5.1 Situatie op erkenningsgebied bij het betaalorgaan

Het betaalorgaan DR is op 16-10-2006 erkend voor alle activiteiten in ELGF verband. De erkenning van de betaalorganen HPA, PT, PVE en PZ is tegelijkertijd ingetrokken.

5.2 Met het oog op de erkenning opgezette procedures - Controleactiviteiten

Wat de controleactiviteiten betreft, hebben wij ter bevestiging van de juistheid van onze beoordeling van de met het oog op de erkenning opgezette procedures proceduretests uitgevoerd zoals voorgesteld in richtsnoer nr. 3 "Strategie voor de accountantscontrole".

5.2.1 Controleactiviteiten: Opdrachtgeving tot betaling - Administratieve controles

5.2.1.1 Te controleren aspecten

Bij de beoordeling van het proces van opdrachtgeving tot betaling hebben wij getoetst of de administratieve procedures bij het betaalorgaan en de DB's voldoen aan de de onder punt 2, onder A, van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 885/2006 gestelde voorwaarden.

5.2.1.2 Verrichte werkzaamheden

Wij hebben de procedures voor de opdrachtgeving tot betaling getoetst door het uitvoeren van (dual purpose) proceduretests. Omdat een groot deel van de regelingen door de DB's wordt uitgevoerd, hebben wij de naleving van de procedures van ontvangst van de aanvraag tot en met betaalbaarstelling bij de DB's getoetst. Overeenkomstig de door ons in hoofdstuk 2 uiteen gezette controlestrategie, hebben wij proceduretests uitgevoerd. In onderstaande tabel zijn de aantallen en de spreiding van de uitgevoerde proceduretests opgenomen.

Door de certificeerder uitgevoerde proceduretests

Populatie	DR	PZ	PVE	HPA	PT	Totaal
GBCS- BTR	0	nvt	nvt	nvt	nvt	0
GBCS-overige	2	6	1	1	nvt	10
Geen GBCS- uitvoer	nvt	4	2	3	1	10
Geen GBCS- overige	3	0	nvt	8	2	13

Daarnaast hebben de IAD's van het betaalorgaan en de DB's proceduretests uitgevoerd welke door ons zijn gereviewd. De aantallen zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Door de IAD's uitgevoerde proceduretests

Populatie	PZ	PVE	HPA	PT	Totaal
GBCS- BTR	nvt	nvt	nvt	nvt	0
GBCS-overige	20	0	6	nvt	26
Geen GBCS- uitvoer	48	8	0	9	65
Geen GBCS- overige	0	nvt	20	6	26

Daarnaast hebben wij proceduretests uitgevoerd voor een aantal regeling ondersteunende processen. Het betreft processen die geen onderdeel uitmaken van het primaire proces, maar waarvan de uitkomsten wel van belang zijn voor de kwaliteit van het primaire proces. Denk hierbij aan het behandelen van niet-routinematige dossiers, bezwaar- en beroepschriften en relatiebeheer. In onderstaande tabel is het aantal uitgevoerde proceduretests per regeling ondersteunend proces weergegeven.

Ondersteunende processen	Aantal
Relatiebestand productschappen	8
Overige vaste gegevensbestanden recepturen, melkquota, erkenningen	5
Circulaires en tarieven	5
Dual purpose niet routinematige dossiers	5
Overmachtregister (indien van toepassing)	1
Bezwaar en beroep (indien van toepassing)	8
Totaal proceduretests	32

5.2.1.3 Bevindingen per populatie

In de populatie geen-GBCS uitvoer heeft de IAD van PT bij de uitvoering van de (9) dual purpose tests vastgesteld dat bij de aanvraag van een certificaat op 2-2-2007 als gevolg van een typefout als datum 2-1-2007 is ingevoerd. Het tarief op 2-2-2007 bedroeg € 0,1934 en het tarief op 2-1-2007 € 0.1855. Hierdoor is $€ 0.0079 * 4.388 \text{ kg suiker} = € 34,66$ teveel uitbetaald, ofwel 0,165%. Lineaire extrapolatie op de restitutiemassa van PT ad € 347.301 geeft een fout van € 574,-. Dit dossier maakt geen onderdeel uit van onze steekproef en is derhalve niet opgenomen in de evaluatie in paragraaf 1.4.2.

Voor de bevindingen naar aanleiding van de steekproef Geen-GBCS uitvoer HPA verwijzen wij naar 6.4.4.

De proceduretoetsen op de overige populaties hebben geen bijzonderheden opgeleverd.

Ten aanzien van de ondersteunende processen hebben wij geen bevindingen.

5.2.1.4 Beoordeling per populatie

Met uitzondering van BTR is het systeem voor interne controle voor de populaties "GBCS-overig", "Geen GBCS-uitvoer" en "Geen GBCS-overige" in opzet toereikend. Ten aanzien van de werking van de procedures zijn enkele tekortkomingen gesignaleerd. Deze zijn in de hoofdstukken 6, 7 en 8 bij de betreffende populatie opgenomen.

5.2.1.5 Aanbevelingen per populatie

Met uitzondering van BTR hebben wij voor de overige populaties geen belangrijke danwel zeer belangrijke aanbevelingen gedaan.

5.2.2 Opdrachtgeving tot betaling- controles ter plaatse

In paragraaf 4.3 is de delegatie van taken, waaronder controles ter plaatse (= fysieke inspecties) door de AID, Georas en de douane, reeds toegelicht. In dit hoofdstuk besteden wij aandacht aan kwaliteit en uitkomsten van het toezicht van het betaalorgaan op de gedelegeerde taken aan deze technische diensten. Wij maken hierbij onderscheid in:

- Fysieke inspecties waarvan op grond van art. 76 van Vo. 796/2004 jaarlijks een mededeling moet worden verstrekt aan de Commissie.
- Overige fysieke inspecties uit hoofde van Vo. 796/2004 (melkpremie).
- Randvoorwaardencontroles.
- Fysieke inspecties door de Douane bij uitvoer van landbouwproducten uit hoofde van Vo. 386/90.

Daarnaast besteden wij aandacht aan de wijze waarop DR en de DB's controlerapporten registreren en de voortgang van de afhandeling bewaken.

5.2.2.1 Te controleren aspecten

Wij hebben de controle verricht overeenkomstig punt 2 onder A van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 885/2006.

5.2.2.2 Verrichte werkzaamheden

De DB's hebben ieder een centrale registratie en voortgangsbewaking van controlerapporten van technische diensten. In deze registers worden zowel 4045/89 rapporten als rapporten uit hoofde van fysieke inspecties voor GBCS regelingen (Vo. 796/2004) vastgelegd. Wij hebben voor 11 AID (=4045/89) rapporten door middel van proceduretest beoordeeld of de DB's de ontvangen rapporten tijdig vastleggen in het register, bewaken en conform de procedures behandelen. Daarnaast hebben wij bij DB/PZ en DB/PVE vastgesteld dat alle fysieke inspectierapporten inzake de melkpremieregeling respectievelijk de kalverslactregeling zijn ontvangen en behandeld.

Het CCB binnen DR registreert de fysieke inspectierapporten uit hoofde van de overige GBCS regelingen (BTR, slachtpremie runderen en oppervlakte gebonden steunregelingen) en zendt deze door naar de betreffende Backoffice. Bij het onderzoek naar de juistheid van de GBCS statistieken (zie paragraaf 8.1.1) hebben wij dit proces beoordeeld.

Voor de randvoorwaardencontroles hebben wij beoordeeld of het proces voldoende waarborgen biedt voor een juiste en volledige registratie van in te houden randvoorwaarden-kortingen. Wij merken op dat de uitvoering van de randvoorwaardencontroles door de Controle Coördinatie Autoriteit (CCA) *geen* gedelegeerde taak is. De beoordeling van de kwaliteit van de processen binnen de CCA voor de randvoorwaardencontroles maakt dan ook *geen* deel uit van onze controle.

Indien de Douane een uitvoeraangifte heeft geselecteerd voor een fysieke inspectie legt zij dit in aangiftegegevens in Sagitta vast. De betreffende uitvoeraangifte kan door de DB's uitsluitend als voorschot tegen zekerheidstelling worden betaald. De rapporten van de douane worden binnengehaald via een koppeling in het uitvoersysteem, inzake monstername volgt tevens een schriftelijk verslag. Eerst nadat het rapport/uitslag monstername van de douane zijn ontvangen en akkoord bevonden kan het voorschot definitief worden gemaakt en de zekerheidstelling worden gedeblokkeerd. Voor alle steekproefelementen in de populatie "Geen GBCS uitvoer" hebben wij dit aspect gecontroleerd.

5.2.2.3 Bevindingen

Fysieke controles waarvan op grond van art. 76 van Vo. 796/2004 jaarlijks een mededeling moet worden verstrekt aan de Commissie

Ten aanzien van het aantal gecontroleerde aanvragen/oppervlakten en de resultaten van de uitgevoerde fysieke controles verwijzen wij naar paragraaf 8.1.1.2. DR voert geen specifiek toezicht uit op de DB GeoRas.

Behandelen controlerapporten

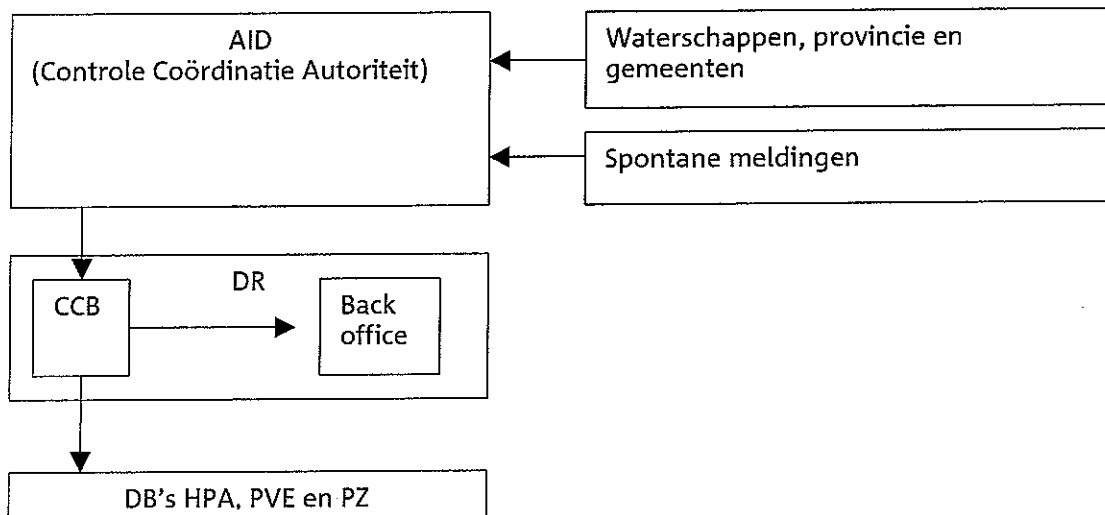
Alle DB's bewaken de voortgang van de afhandeling van controlerapporten. Bij de DB's zijn beperkte achterstanden in de afwikkeling van controlerapporten. Bij de DB/HPA zijn de achterstanden in 2007 opgelopen. In de dossiers van de DB/HPA ontbraken enkele documenten aangaande de afwikkeling van het rapport (melding afwikkeling aan de AID, brief inzake beslissing op bezwaar en berekening terugvorderingsbedrag).

Het CCB bewaakt de voortgang en afhandeling van inspectie overige GBCS regelingen (BTR, slachtpremie runderen en oppervlakte gebonden steunregelingen).

Randvoorwaarden

Ingevolge Titel III, hoofdstuk III van Vo. (EG) Nr. 796/2004 worden met ingang 2005 controles op de randvoorwaarden uitgevoerd. De controles die in 2006 zijn uitgevoerd kunnen leiden tot een korting op de subsidiebetalingen in het ELGF jaar 2007. Nederland heeft gekozen voor een objectieve normering vooraf van de betrokken beheerseisen en goede landbouw- en milieueconditie (GLMC), en voor een kortingspercentage dat is gebaseerd op het aantal behaalde 'strafpunten' bij vastgestelde niet-nalevingen. De beschrijving en de toepassing van deze normeringssystematiek zijn opgenomen in de beleidsregels normenkader randvoorwaarden GLB. Deze zijn op 2 augustus 2006 in de Staatscourant gepubliceerd.

In onderstaand schema met toelichting is de uitvoeringsstructuur van de randvoorwaardencontroles geschetst.

De AID is aangewezen als Controle Coördinatie Autoriteit (CCA, zoals bedoeld in Vo (EG) Nr. 1782/2003, artikel 23, lid 3) en vervult in deze hoedanigheid tevens de loketfunctie voor de spontane meldingen.

De Waterschappen, provincie Limburg en de gemeenten zijn medeverantwoordelijk voor de controle op een beperkt aantal randvoorwaarden.

Het betaalorgaan Dienst Regelingen (DR) is aangewezen als Coördinerend Controle Bureau (CCB).

Het CCB stelt de randvoorwaardenkortingen vast en verzorgt de gegevensuitwisseling met de Backoffices van DR en de DB's.

Tussen CCB en de CCA zijn schriftelijk afspraken gemaakt over de uitvoering van de randvoorwaardencontroles. De CCA heeft deze afspraken verder uitgewerkt in een draaiboek. Jaarlijks ontvangt de CCA van het betaalorgaan informatie⁵ voor de uitvoering van de risicoanalyse. Op basis van deze risicoanalyse selecteert de CCA 1% van de landbouwers voor controle ter plaatse. De CCA voert de controles uit aan de hand van checklisten en stelt controlerapporten op.

De CCA registreert de controlebevindingen en de spontane meldingen en codeert deze aan de hand van de beleidsregels normenkader randvoorwaarden GLB. De CCA legt de resultaten vast in een randvoorwaardenrapport (bestand) en verstrekt dit ter verdere verwerking aan het CCB.

Het CCB verwerkt de ontvangen gegevens in het EBS systeem tot kortingen. Het CCB heeft ook de bevoegdheid deelnemers uit te sluiten van deelname aan het GLB. Tussen CCB en de DB's zijn afspraken gemaakt over de aanlevering van gegevens. Deze afspraken zijn vastgelegd in een GegevensLeveringsOvereenkomst (GLO).

CCB levert de backoffice en de DB's de informatie over de uitgevoerde randvoorwaardencontroles en de toe te passen kortingpercentages.

Fysieke inspecties door de douane bij uitvoer van landbouwprodukten uit hoofde van Vo 386/90

In de Kaderovereenkomst met het ministerie van Financiën is vastgelegd dat de Auditdienst van het ministerie van Financiën (AdF) jaarlijks, uiterlijk op 1 december, een mededeling afgeeft over de kwaliteit van de interne beheersmaatregelen binnen de Douane. Deze mededeling hebben wij op 18 januari 2008 ontvangen. In deze mededeling wordt geen oordeel gegeven over de kwantitatieve gegevens over het ELGF jaar 2007. Bij de beoordeling van deze gegevens wordt, conform Vo. (EG) Nr. 386/90, uitgegaan van het kalenderjaar en niet van het ELGF jaar. De resultaten van de controle op de kwantitatieve gegevens worden opgenomen in het, op grond van Vo. (EG) Nr. 2090/2002 vòòr 1 mei, uit te brengen evaluatierapport 2007.

Uit de mededeling van de Auditdienst van het ministerie van Financiën blijkt het volgende:

De Auditdienst van het ministerie van Financiën is van oordeel dat er ten aanzien van de opzet en werking van de beveiliging, het beheer en de procesgang in en rondom het geautomatiseerde systeem Sagitta Uitvoer en de kwaliteitsborging binnen de Douane voor wat betreft de procedures bij uitvoer van landbouwgoederen met restitutie en de informatievoorziening dienaangaande, in de periode 16 oktober 2006 tot en met 15 oktober 2007 sprake is geweest van een betrouwbare gegevensverwerking en informatievoorziening. Daarnaast heeft de Douane in opzet en werking voldaan aan procedures gericht op de naleving van de vereisten ingevolge de Verordeningen (EG) 386/90, (EG) 800/99, (EG) 1848/2006, (EG)2090/2002 en bijlage 4 van het document AGRI/17933/2000.

Voor het vierde kwartaal 2006, respectievelijk het eerste tot en met het derde kwartaal 2007 werden 1.539 respectievelijk 3.531 fysieke controles gerapporteerd op een totaal van 26.715 respectievelijk 57.541 relevante artikelen voor de Verordening 386/90. De cumulatieve cijfers over 2006 bedroegen 6.274 fysieke opnames op 107.518 relevante artikelen.

⁵ onder andere: het producentenregister (BRS), betalingsgegevens van het betaalorgaan (kruisjelijst) en het bestand gecombineerde data-inwinning (GDI) met daarin opgenomen de aanvraaggegevens van alle landbouwers. Daarnaast gebruikt de CCA de gegevens van de landbouwtelling.

De Auditdienst van het ministerie van Financiën heeft geen controle ingesteld naar de juistheid van de toerekening van de uitgevoerde fysieke controles aan het juiste kwartaal.

Ten aanzien van de werking merkt de Auditdienst van het ministerie van Financiën op dat:

- Bij de controle over deze verslagperiode gebleken is dat de Douane in de uitvoering van haar taken ten aanzien van de uitvoer van landbouwproducten niet in alle gevallen haar eigen handboek volgt. De richtlijnen opgenomen in het handboek zijn veelal een zwaardere uitwerking van de Europese regelgeving. Specifiek voor substitutiecontroles geldt dat kwaliteitseisen niet in de communautaire wetgeving zijn opgenomen. In het handboek Douane zijn richtlijnen ten aanzien van deze controles opgenomen. De richtlijnen worden in veel gevallen niet nageleefd, of er wordt in onvoldoende mate vastgelegd dat deze zijn nageleefd. Hierdoor bestaat er onzekerheid ten aanzien van de goedgekeurde substitutiedossiers. De procesportefeuille Douane heeft deze discrepantie onderkend en heeft wijzigingen voorgesteld die in 2008 hun beslag krijgen.
- Vanaf 1 januari 2003 wordt de eis tot 5% fysieke opname, niet per kantoor dat bevoegd is om de uitvoerformaliteiten te vervullen, maar per regiokantoor vastgesteld. Deze interpretatie van het begrip aangiftepunt loopt vooruit op de reeds aangevraagde definitieve goedkeuring door de Europese Commissie.
- Bij de kantoren van uitgang te Rotterdam vindt geen registratie plaats van de aangeboden zendingen met landbouwgoederen die in aanmerking komen voor substitutiecontrole. Bij deze kantoren is nagenoeg elke dag aanbod van zendingen met uitgaande landbouwgoederen en hier wordt aan de eis voldaan tenminste voor elke kalenderdag één substitutiecontrole in te stellen. Douane Rotterdam heeft het voornemen uitgesproken om per 1 januari 2008 een registratie te gaan bijhouden.

Bij de uitvoering van onze steekproefwerkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de controleresultaten uit hoofde van fysieke inspecties door de Douane juist zijn verwerkt bij de vaststelling van de definitieve betaling.

Kwaliteitsborging AID

De afspraken over de planning en uitvoering van fysieke inspecties door de AID zijn vastgelegd in de managementafspraken DR-AID. Conform deze afspraak rapporteert de AID jaarlijks in haar Beheersverslag over het kwaliteitsborgingssysteem, de omvang van de uitgevoerde inspecties en de vastgestelde onregelmatigheden. Dit Beheersverslag bevat tevens een managementverklaring van de directeur van de AID. Het Beheersverslag van de AID over het ELGF jaar 2007 is op 29 november 2007 opgeleverd

Bureau Auditing van de AID verstrekt een mededeling bij het Beheersverslag. Bureau Auditing is van oordeel dat het verificatieproces voldoende wordt beheerst en de vermelde aantallen inspecties en onregelmatigheden in overeenstemming zijn met de administratie van de AID.

De werkzaamheden van Bureau Auditing bestaan uit diverse audits gericht op het beoordelen van onderdelen van het kwaliteitsborgingssysteem. Op basis van een risicoanalyse hebben zij circa 30 fysieke inspecties bijgewoond. Hierbij beoordelen zij de werkzaamheden die de AID controleurs uitvoeren. Aandachtspunten hierbij zijn: kennis en ervaring van de controleur, gebruik van instructies en vragenlijsten, controlemethode, vastlegging van controleresultaten, opstellen en registreren van controlerapporten.

De IAD van DR voert in opdracht van de directeur van het betaalorgaan toezichtswerkzaamheden uit. De IAD van DR heeft een review uitgevoerd op de werkzaamheden van Bureau Auditing. Wij hebben kennis genomen van het verslag van deze review. De reviewers adviseren Bureau Auditing

een risicoanalyse aan het auditplan toe te voegen en de controleaanpak meer te richten op het systeem van interne controle van de AID.

5.2.2.4 Beoordeling

De aansturing van de technische diensten voor de uitvoering van fysieke controles is adequaat geregeld. De volledige ontvangst van inspectierapporten alsmede de voortgangsbewaking van de afwikkeling van deze rapporten is bij DR en de DB's door middel van procedures en registers gewaarborgd. Door middel van een accountantsmededeling van de Auditdienst van het ministerie van Financiën (inzake Douane) en een beheersverslag voorzien van een accountantsmededeling van Bureau Auditing (AID) wordt het BO geïnformeerd over de kwaliteit van de uitgevoerde inspectiewerkzaamheden.

De uitvoering en dossiervorming van substitutiecontroles voldoen volgens de mededeling van de Auditdienst van het ministerie van Financiën nog niet aan de (interne) kwaliteitseisen.

5.2.2.5 Aanbevelingen

Wij hebben geen belangrijke of zeer belangrijke aanbevelingen gedaan.

5.2.3 Betalingsprocedures

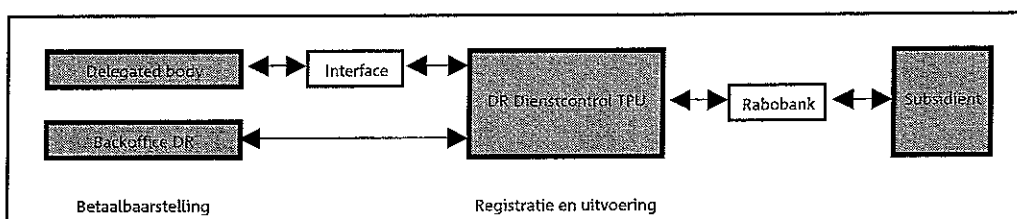
5.2.3.1 Te controleren aspecten

Wij hebben de controle verricht overeenkomstig punt 2 onder B van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 885/2006.

5.2.3.2 Verrichte werkzaamheden

Het betaalproces is voor alle populaties gelijk. In dit hoofdstuk maken wij derhalve geen onderscheid tussen de verschillende populaties.

Per 16 oktober 2006 is Dienst Regelingen (DR) erkend voor alle activiteiten in ELGF verband en zijn de erkenningen van de 4 productschappen ingetrokken. Schematisch ziet de betalingsorganisatie er vanaf 16 oktober 2006 als volgt uit:

In de huidige organisatiestructuur is de behandeling van de aanvragen tot en met de betaalbaarstelling belegd bij de Backoffices van DR en de DB's. Vastlegging van de betaalbaarstellingen in de crediteurenadministratie en autorisatie (betaalfunctie) vindt plaats bij de afdeling Dienstcontrol van DR.

Door middel van interviews en waarnemingen ter plaatse hebben wij de opzet van het proces beoordeeld. Vervolgens zijn de essentiële interne beheers- en controlemaatregelen vastgelegd in een checklist die wij bij de lijncontroles hebben gebruikt.

Het proces ziet er op hoofdlijnen als volgt uit: De delegated bodies/backoffices DR stellen een nota betaalbaar en verzenden deze door middel van een betaalbatch digitaal naar TPU. Nadat is

vastgesteld dat de betaalbatch volledig en juist is ontvangen door TPU wordt een proces-verbaal van verzending opgemaakt en eveneens naar TPU gezonden. Na ontvangst door TPU van het proces-verbaal wordt de betaalbatch in het financiële systeem van DR verwerkt en wordt een betaalbestand gegenereerd. Dit betaalbestand wordt via een beveiligde verbinding aan de Rabobank gezonden tezamen met een opdrachtbrief die door de procuratiehouders dient te zijn ondertekend. Na controle van zowel het betaalbestand als de opdrachtbrief wordt tot uitbetaling overgegaan. Van uitbetaling wordt door middel van een valutabestand melding gedaan aan de delegated bodies/backoffices DR.

Gegeven de wijzigingen in het betaalproces hebben wij aan de hand van de door ons opgestelde checklist 48 lijncontroles uitgevoerd met de navolgende verdeling:

Door de certificeerder uitgevoerde lijncontroles voor het betalingsproces

	DR	PZ	PVE	HPA	PT	Totaal
Aantal	24	12	3	8	1	48

Daarnaast hebben wij een EDP audit laten uitvoeren op elektronische gegevensoverdracht tussen de DB's en DR (de interface in het schema) en tussen DR en de Rabobank (zogenoemde secure FTP).

5.2.3.3 Bevindingen

De lijncontroles en de EDP audits hebben geen belangrijke bevindingen opgeleverd.

5.2.3.4 Beoordeling

Op grond van de door ons uitgevoerde onderzoeken zijn wij van mening dat er sprake is van een beheerst en gecontroleerd betaalproces dat voldoet aan de erkenningseisen.

5.2.3.5 Aanbevelingen

Wij hebben geen belangrijke en zeer belangrijke aanbevelingen gedaan. De minder belangrijke aanbevelingen uit de EDP auditrapport betreffende secure FTP zijn met de directie van DR besproken en worden in 2008 door DR en DICTU uitgevoerd. FEZ, als erkenner, coördineert dit proces en bewaakt de voortgang.

5.2.4. Boekhoudprocedures

5.2.4.1 Te controleren aspecten

Wij hebben de controle verricht overeenkomstig punt 2 onder C van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 885/2006.

5.2.4.2. Verrichte werkzaamheden

Wij hebben de boekhoudprocedures onderzocht bij DR en de DB's. Hierbij hebben wij gebruik gemaakt van de werkzaamheden van de IAD's.

5.2.4.3 Bevindingen

Mede naar aanleiding van de wijze van totstandkoming van de jaaraangifte EOGFL 2006 heeft DR in 2007 maatregelen getroffen om dit proces te verbeteren, zoals:

- nog meer sturen op proces, zoals reeds in 2006 in gang gezet;
- verbeteren van documenteren van verrichte werkzaamheden;

- instellen van verbijzonderde interne controle (review) binnen DC/FA Centraal op de aspecten planning en kwaliteit.

Wij constateren dat het proces van totstandkoming nog voor verdere verbetering vatbaar is. Het proces van totstandkoming van de jaaraangifte inclusief X-tabellen is een bewerkelijk proces dat veel aandacht vraagt met name omdat de totstandkoming grotendeels handmatig (m.b.v. Excel-spreadsheets) en niet geautomatiseerd plaatsvindt.

Wij benadrukken derhalve het belang van het, nog meer dan tot dusverre, voldoende beheersen en ook prioriteren van het proces van afsluitingen, tussentijds als ultimo boekjaar, zowel vanuit oogpunt van timing als kwaliteit.

Verdere verbetering is nog wenselijk ten aanzien van het documenteren van met name uitgevoerde logische en verbandscontroles door de in 2007 nieuw gecreëerde verbijzonderde IC-functie binnen de afdeling Dienstcontrol.

5.2.4.4 Beoordeling

Ten aanzien van de door uitgevoerde *procesgerichte* werkzaamheden signaleren wij verbeterpunten, zoals:

- uitvoeren van proefafsluitingen gedurende het jaar, zodat mogelijke knelpunten eerder zichtbaar worden en het voor IAD DR ook mogelijk wordt haar werkzaamheden te dynamiseren, waardoor zowel voor DR in de lijn als voor IAD DR onnodig hoge piekbelastingen worden voorkomen. Dit geldt met name voor de afstemming van de centrale DR administratie met de administratie van de DB's;
- verder documenteren van uitgevoerde werkzaamheden opdat deze werkzaamheden voor anderen (verbijzonderde IC, IAD DR, AD LNV) achteraf beter navolgbaar zijn. Het gaat dan om het inzichtelijk maken van welke werkzaamheden, aan de hand van welke documentatie zijn uitgevoerd, de bevindingen en conclusies daarbij, de follow up of correctie van signaleringen in relatie tot de definitieve Jaaraangifte. Dit voorkomt dat onnodig werkzaamheden door anderen moeten worden herhaald;
- beter documenteren van aanwezige kennis in de organisatie en breder inzetten van deze kennis over verschillende medewerkers in de organisatie.

5.2.4.5 Belangrijke Aanbeveling

Wij handhaven onze belangrijke aanbeveling van vorig jaar dat DR haar boekhoudkundige procedures dient te verbeteren door:

- het beter documenteren van aanwezige kennis in de organisatie en breder inzetten van deze kennis over verschillende medewerkers;
- de administratie zodanig in te richten zodat deze alle relevante op te leveren informatie bevat;
- het beter documenteren van uitgevoerde werkzaamheden;
- het tussentijds uitvoeren van proefafsluitingen met de daarbij behorende controles;
- het duidelijk sturing geven door het management op signalen afkomstig van IC of IAD.

5.3 Andere voor de erkenning relevante componenten

5.3.1 Beveiliging van informatiesystemen

5.3.1.1 Te controleren aspecten

In dit hoofdstuk wordt de stand van zaken informatiebeveiliging weergegeven bij DR. Wij hebben de controle verricht overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EG) nr. 885/2006 en punt 3 onder B van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 885/2006.

Nederland heeft voor de beveiliging van de informatiesystemen van de betaalorganen gekozen voor de 'Code voor informatiebeveiliging' (NEN-ISO/IEC 17799: 2005).

DR heeft een belangrijk deel van de informatiebeveiligingsmaatregelen belegd bij de ICT-ontwikkelings- en beheerorganisatie DICTU. DICTU is een onderdeel van LNV. De status van de informatiebeveiligingsmaatregelen bij DICTU is meegewogen in de beoordeling van de status van DR. De afspraken tussen DR en DICTU liggen vast in een SLA. Daarnaast hebben de DB's HPA, PVE en PZ met DICTU afspraken gemaakt over de beschikbaarheid van het netwerk.

De beveiligingseisen van DR zijn eveneens van toepassing op de DB's. In 2007 is het grootste deel van de declaratie nog betaalbaar gesteld door de DB's HPA, PZ, PVE en PT. Deze DB's maken voor het primaire proces gebruik van een eigen automatiseringsorganisatie.

De stand van zaken rond informatiebeveiliging bij de DB's hebben wij niet meegewogen in de beoordeling van de status van DR, omdat:

- de implementatie van informatiebeveiligingsmaatregelen bij de DB's (vorig jaar nog betaalorganen) ultimo 2006 al nagenoeg was afgerond;
- op zich geen belangrijke wijzigingen in het uitvoeringsproces hebben voorgedaan en wij derhalve in 2007 geen specifiek onderzoek hebben uitgevoerd bij de DB's;
- het relatieve aandeel van de DB's in de declaratie 2008 aanzienlijk kleiner zal zijn waardoor het zwaartepunt van de informatiebeveiliging bij DR komt te liggen.

5.3.1.2 Verrichte werkzaamheden

Wij hebben een onderzoek uitgevoerd bij DR en DICTU naar de opzet en het bestaan van de maatregelen om de informatiesystemen te beveiligen. Hierna zijn kort de onderzoeksstappen weergegeven:

- DR heeft een integrale risicoanalyse (Afhankelijkheids- en Kwetsbaarheidsanalyse) uitgevoerd. Deze A&K analyse heeft per organisatie een overzicht opgeleverd van de te treffen maatregelen voor de beveiliging van de informatiesystemen. De beoordeling van het totstandkomingsproces van de risicoanalyses is meegenomen in dit onderzoek.
- De Code voor informatiebeveiliging bestaat uit 11 hoofdstukken met beheersmaatregelen, die zijn ingedeeld in 133 paragrafen. Elke paragraaf bestaat uit een set van maatregelen. DR en DICTU hebben per maatregel de status aangegeven. Om de juistheid van de opgeleverde statusoverzichten te beoordelen hebben wij voor 27 paragrafen en de hierbij behorende maatregelen (verdeeld over de 11 hoofdstukken) vastgesteld of de aangegeven status overeenkomt met de werkelijkheid.
- Na de juistheid van de statusoverzichten te hebben vastgesteld, hebben wij de statusoverzichten als uitgangspunt gebruikt voor het bepalen van de scores per paragraaf.
- Wij hebben aan iedere paragraaf een gewicht toegekend, omdat niet iedere paragraaf van de Code voor informatiebeveiliging even zwaarwegend is.

- Op grond van de status en de weging per paragraaf hebben wij voor ieder hoofdstuk van de Code voor Informatiebeveiliging een score bepaald. Bij het bepalen van de score hebben wij gebruik gemaakt van het scoringsmodel van de Europese Commissie (Capability Maturity Model).

5.3.1.3 Bevindingen

Door DR in 2007 verrichte werkzaamheden

DR heeft op basis van een risicoanalyse conform de Code (Afhankelijkheids- en Kwetsbaarheidsanalyse "A&K analyse") en met behulp van de CRAMM-methodiek (Capability Risk Analysis and Management Method) geïnventariseerd welke informatiebeveiligingsmaatregelen reeds zijn geïmplementeerd, deels zijn geïmplementeerd of nog moeten worden geïmplementeerd. Voor het deel van de maatregelen dat nog ingevoerd moet worden, zijn implementatieplannen opgesteld. Tevens zijn acties uitgevoerd om het bewustzijn inzake informatiebeveiliging bij de medewerkers te vergroten. Via het informatiebeveiligingsforum wordt onder andere ervoor gezorgd dat informatiebeveiliging de nodige aandacht krijgt en de voortgang wordt bewaakt.

Uitkomsten van ons onderzoek

Onderstaand zijn de resultaten van ons onderzoek weergegeven. Voor ieder aspect is per hoofdstuk de score vermeld op een schaal van 0 tot en met 5⁶. De verklaring van de scores is als volgt:

- 0: onbestaand
- 1: initieel/ad hoc
- 2: herhaalbaar maar intuïtief
- 3: gedefinieerd proces
- 4: beheerst en meetbaar
- 5: geoptimaliseerd

De score geeft het volwassenheidsniveau aan van de stand van zaken van informatiebeveiliging gebaseerd op de invulling en het ambitieniveau van DR en DICTU. Een directe relatie tussen de scores en de risico's voor de EU-declaratie is niet op voorhand te leggen.

Volwassenheidsniveau volgens het Capability Maturity Model

Hfd st	Code voor informatiebeveiliging	Score per hoofdstuk	Onderkenning en communicatie	Beleid	Implementatie	Metten en bijstellen
5	Beveiligingsbeleid	4	4	4	4	4
6	Organisatie van informatiebeveiliging	2	4	4	3	2
7	Beheer van bedrijfsmiddelen	3	4	4	3	3
8	Beveiligingseisen ten aanzien van personeel	2	4	4	3	2
9	Fysieke beveiliging en beveiliging van de omgeving	3	4	4	3	4
10	Beheer van communicatie- en bedieningsprocessen	2	4	4	3	2
11	Toegangsbeveiliging	3	4	4	3	3

⁶ Conform bijlage bij Richtsnoeren voor de beveiliging van de informatiesystemen bij de betaalorganen (AGRI 2004-60334-01-00 d.d. 15-10-2004)

Hfd st	Code voor informatiebeveiliging	Score per hoofdstuk	Onderkenning en communicatie	Beleid	Implementatie	Metten en bijstellen
12	Verwerving, ontwikkeling en onderhoud van informatiesystemen	2	4	4	2	2
13	Beheer van beveiligingsincidenten	2	4	4	3	2
14	Bedrijfscontinuïteitsbeheer	2	4	4	2	2
15	Naleving	3	4	4	3	3

De uiteindelijke score per hoofdstuk is de laagste score van de vier aspecten⁷

Totaalbeeld

DR heeft in 2007 veel aan informatiebeveiliging gedaan. Dat blijkt uit de hierboven weergegeven score. Meer dan de helft van de te beoordelen onderdelen krijgt de kwalificatie "Beheerst en meetbaar". Dit betreft vooral de aspecten "Onderkenning en communicatie" en "Beleid". Op alle relevante niveaus bestaat inzicht in het probleem en zijn acties uitgezet. Er is aandacht voor risicobeheer en er bestaat een duidelijk beleid.

De implementatie van maatregelen is nog niet geheel afgerond. Voor de nog in te voeren maatregelen beschikken DR en DICTU over een implementatieplan. Binnen het aspect "Implementatie" krijgen veel hoofdstukken de kwalificatie "Beheerst en meetbaar" of "Gedefinieerd proces". De meeste nog te implementeren maatregelen hebben betrekking op Verwerving, ontwikkeling en onderhoud van informatiesystemen, Bedrijfscontinuïteitsbeheer en het aspect "Metten en bijstellen". Onder "Metten en bijstellen" wordt verstaan het meten van de effectiviteit van het beleid en van de bijbehorende processen en op basis daarvan verbeteringen aanbrengen.

Bevindingen per hoofdstuk van de Code voor informatiebeveiliging

Hierna zijn de belangrijkste bevindingen per hoofdstuk weergegeven.

Beveiligingsbeleid

Een informatiebeveiligingsbeleid biedt de directie richting en ondersteuning voor informatiebeveiliging. DR heeft een goedgekeurd informatiebeveiligingsbeleid, dat periodiek wordt beoordeeld en waar nodig aangepast.

Organisatie van informatiebeveiliging

De leiding dient informatiebeveiliging als haar verantwoordelijkheid te zien om informatiebeveiliging te kunnen beheren binnen haar organisatie. Bij DR zijn de verantwoordelijkheden voor en coördinatie van informatiebeveiliging duidelijk belegd.

De beveiliging van de informatie en IT-voorzieningen van de organisatie waartoe externe partijen toegang hebben of die door externe partijen worden verwerkt of beheerd, verdient nog wel verbetering. Met name in contracten met derden en bij het verlenen van toegangsrechten aan derden wordt nog niet voldoende aandacht besteed aan beveiligingsaspecten. Tevens is informatiebeveiliging nog geen structureel onderdeel van de planning & controlcyclus.

⁷ Conform bijlage bij Richtsnoeren voor de beveiliging van de informatiesystemen bij de betaalorganen (AGRI 2004-60334-01-00 d.d. 15-10-2004)

Beheer van bedrijfsmiddelen

De bedrijfsmiddelen en informatie van de organisatie dienen voldoende beschermd te zijn. DR heeft een overzicht van de aanwezige bedrijfsmiddelen en er zijn voorschriften voor het gebruik daarvan. Voor het labelen en verwerken van informatie, die als departementaal vertrouwelijk en hoger is geclassificeerd, dienen nog procedures ontwikkeld en geïmplementeerd te worden. Overigens komt de classificatie departementaal vertrouwelijk niet of slechts incidenteel voor.

Beveiligingseisen ten aanzien van personeel

Aan het personeel dienen beveiligingseisen te zijn gesteld ten aanzien van informatie en bedrijfsmiddelen.

In functiebeschrijvingen, contracten e.d. dient meer aandacht te zijn voor speciale eisen van informatiebeveiliging. Tevens dient bij wijziging of beëindiging van het dienstverband meer aandacht te worden besteed aan het tijdig retourneren van bedrijfsmiddelen, het blokkeren van toegangsrechten en het innemen van pasjes en sleutels conform de procedures. Het tijdig beoordelen van de naleving van deze procedures is nog niet voldoende en dient opgenomen te worden in de planning & controlcyclus.

Fysieke beveiliging en beveiliging van de omgeving

Voor het voorkomen van onbevoegde fysieke toegang tot, schade aan of verstoring van het terrein en de informatie van de organisatie, dienen afdoende fysieke beveiligingsmaatregelen te zijn getroffen. De fysieke beveiliging van kantoren, ruimten en faciliteiten is grotendeels op orde. Op locaties zijn echter nog niet alle maatregelen volledig geïmplementeerd.

Beheer van communicatie- en bedieningsprocessen

Een adequaat beheer van communicatie- en bedieningsprocessen dient een correcte en veilige bediening van IT-voorzieningen te bewerkstelligen.

Een registratie van storingen vindt plaats in logbestanden, die nader worden geanalyseerd. De informatie die openbaar ter beschikking wordt gesteld, is beschermd.

Verbeteringen zijn door te voeren in het op- en vaststellen van acceptatiecriteria voor nieuwe informatiesystemen, upgrades en nieuwe versies tijdens het ontwikkel- en testproces. Het toekenningsproces van bevoegdheden aan beheerders kan verbeterd worden. Zij dienen niet meer bevoegdheden te krijgen dan strikt noodzakelijk. Ook dient meer aandacht te worden besteed aan beveiligingskenmerken van netwerkdiensten in contracten en het beschermen van informatie bij online-transacties. Verder zijn nog niet voldoende maatregelen getroffen om de activiteiten van gebruikers, uitzonderingen en informatiebeveiligingsgebeurtenissen te loggen, deze logbestanden te beoordelen en de loginformatie te beschermen.

Toegangsbeveiliging

De toegangsbeveiliging dient te worden beheerst om beschadiging of diefstal van informatie en IT-voorzieningen te voorkomen.

De toewijzing van wachtwoorden vindt plaats volgens een de hiervoor geldende procedures. De beoordeling van (speciale) bevoegdheden verdient wel meer aandacht evenals de maatregelen voor beheer op afstand en de toegang tot informatie en functies van toepassingssystemen. Een scheiding van het interne netwerk in aparte subnetten voor bijvoorbeeld ontwikkeling en productie is niet aanwezig.

Verwerving, ontwikkeling en onderhoud van informatiesystemen

Beveiliging dient een integraal onderdeel uit te maken van informatiesystemen.

Bij verwerving, ontwikkeling en onderhoud van informatiesystemen wordt aan beveiliging nog niet voldoende aandacht besteed. Met name dienen in de procedures opgenomen te worden: de eisen voor beveiligingsmaatregelen in nieuwe informatiesystemen of uitbreidingen van bestaande informatiesystemen, de (geautomatiseerde) controles op invoergegevens (controles op bereik, ongeldige tekens, onjuiste of onvolledige gegevens, veldlengte, overige controlecijfers) en de validatiecontroles in toepassingen.

Tevens zijn nog niet voldoende maatregelen beschreven en geïmplementeerd voor het gebruik van cryptografische technieken met uitzondering van de betalingen.

Het configuratiemanagement verdient verbetering door eerdere versies van de (toepassings)programmatuur te bewaren, een auditlog van alle upgrades bij te houden en de integriteit van programmatuur te controleren en te bewaken.

Ook het vaststellen van de effecten van wijzigingen in informatiesystemen op de beveiligingseisen, is nog niet voldoende geïmplementeerd. Bij de uitbestede ontwikkeling van programmatuur is de beheersing nog niet voldoende. Formele contracten waarin onder andere intellectueel eigendom, kwaliteitsaspecten, aansprakelijkheid, escrow en reviews zijn opgenomen, zijn niet altijd aanwezig.

Beheer van beveiligingsincidenten

Informatiebeveiligingsgebeurtenissen en zwakke plekken dienen zodanig kenbaar gemaakt te worden dat tijdig corrigerende maatregelen kunnen worden getroffen.

Beveiligingsincidenten worden zo snel mogelijk via de juiste kanalen gerapporteerd. Van medewerkers wordt geëist dat zij zwakke plekken in systemen of diensten rapporteren. De aard, omvang en kosten van informatiebeveiligingsincidenten kunnen nog niet volledig worden gekwantificeerd en gecontroleerd. Ook zijn de logbestanden niet allemaal veiliggesteld. De procedures voor het beheer van beveiligingsincidenten sluiten nog niet geheel aan op continuïteitsplannen en voorzien nog niet in een controle van alle mogelijkerwijs aangetaste systeemcomponenten.

Bedrijfscontinuïteitsbeheer

Het bedrijfscontinuïteitsbeheer dient zodanig te zijn ingeregeld zodat het onderbreken van bedrijfsactiviteiten wordt tegengegaan en kritische bedrijfsprocessen worden beschermd.

Informatiebeveiliging is nog niet voldoende opgenomen in het proces van bedrijfscontinuïteitsbeheer. Er bestaat nog niet voldoende aandacht voor het op risicobasis identificeren van gebeurtenissen die tot onderbreking van bedrijfsprocessen kunnen leiden en de gevolgen van dergelijke onderbrekingen voor informatiebeveiliging.

Continuïteitsvoorzieningen zijn aanwezig, maar deze zijn niet gebaseerd op formeel goedgekeurde continuïteitsplannen. Het implementeren van procedures voor het opstellen, testen, onderhouden en het herbeoordelen van continuïteitsplannen is nog niet voldoende.

Naleving

De naleving van eisen dient te worden gecontroleerd.

DR heeft de wetgeving die van toepassing is, geïdentificeerd. Er is een gedragscode aanwezig om gebruik voor onbevoegde doeleinden te voorkomen.

Alleen de maatregelen voor de naleving van het beveiligingsbeleid en de beveiligingsnormen zijn nog niet volledig geïmplementeerd. En het uitvoeren van audits van informatiesystemen dient meer aandacht te krijgen.

5.3.1.4 Beoordeling

De implementatie van informatiebeveiligingsmaatregelen bij de DB's HPA, PT, PVE (vorig jaar nog betaalorganen) was ultimo 2006 al nagenoeg afgerond. De stand van zaken rond informatiebeveiliging bij de DB's hebben wij echter niet meegewogen in de beoordeling van de status van DR, omdat het relatieve aandeel van de DB's in de declaratie 2008 aanzienlijk kleiner zal zijn, waardoor het zwaartepunt van de informatiebeveiliging bij DR komt te liggen

DR heeft in 2007 veel aandacht gegeven aan informatiebeveiliging. Er is periodiek overleg tussen alle betrokken partijen. Een groot deel van de maatregelen is geheel of gedeeltelijk geïmplementeerd. De invoering van de resterende maatregelen is opgenomen in de meerjaren implementatieplannen (meerjareninvesteringsplan van DICTU en het maatregelbeheersplan van DR). Onze gesignaleerde aandachtspunten zijn opgenomen in deze implementatieplannen.

5.3.1.5 Belangrijke aanbeveling

Wij adviseren de managementaandacht voor informatiebeveiliging te continueren, de informatiebeveiliging inclusief de monitoring te integreren in de bedrijfsprocessen, de implementatieplannen volgens planning uit te voeren en hiervoor op departementaal niveau voldoende middelen vrij te maken.

5.3.2 Monitoring: permanente monitoring via de activiteiten op het gebied van interne controle

5.3.2.1 Te controleren aspecten

Wij hebben de controle verricht overeenkomstig punt 4, onder A, van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 885/2006.

5.3.2.2 Verrichte werkzaamheden

Wij hebben bij het betaalorgaan DR en de DB's onderzocht of werkzaamheden en analyses worden verrichte om de opgezette procedures en een juiste uitvoering van de verordeningen, richtsnoeren en procedures te beoordelen, het management hierover te informeren en indien nodig de aanzet te geven tot systeemveranderingen om de controlesystemen in het algemeen te verbeteren.

5.3.2.3 Bevindingen

Zoals blijkt uit het schema in paragraaf 5.3.7 beschikken de DB's over een verbijzondere interne controleafdeling. Deze IC afdelingen controleren met name de betaalbaar gestelde dossiers betreffende de Exportrestitutieregeling, inclusief de daarmee verband houdende certificatenregeling en in de zekerhedenadministratie vast te leggen (de)blokkeringen op gestelde garanties. Tevens vindt controle op mutaties in vaste gegevens in het geautomatiseerde systeem plaats. De controle op de juistheid (inclusief rechtmatigheid) van de betaalbaarstellingen vindt wekelijks via omvangrijke AOQL steekproeven plaats. Tevens worden voorafgaand aan deze steekproeven posten met een onderkend verhoogd risico gecontroleerd. De IC afdelingen van de DB's rapporteren maandelijks aan de leiding van de verantwoordelijke afdeling. Daarnaast controleren de verbijzondere interne controleafdelingen voor de grotere steunregelingen vòòr uitbetaling de juistheid van de grote steunregelingdossiers.

Een belangrijke fase in het Bedrijfsprocesmodel (BPM) binnen DR betreft de "inwinning". In deze fase worden ontvangen subsidieaanvragen geregistreerd. De grootste stroom subsidieaanvragen (BTR, melkpremieregeling) komt via de Gemeenschappelijke Data Inwinning (GDI) binnen bij de Frontoffice Assen.

Bij de verwerking van de GDI aanvragen maakt DR gebruik van:

- het data-entry bedrijf Ten Hove, dat wordt ingezet voor de visuele acceptatie en data-entry.
- de firma BancTec, waaraan Frontoffice Assen de scanning heeft uitbesteed.

Met bovenstaande organisaties zijn contracten afgesloten waarin kwaliteitsaspecten zijn vastgelegd. Gedurende het verwerkingsproces worden er door de Frontoffice Assen controles uitgevoerd. Frontoffice Assen heeft een eindrapport GDI 2006 opgesteld waarin over alle controles wordt gerapporteerd. Het rapport is overwegend positief.

Bij DR is binnen de afdeling Dienstcontrol een verbijzonderde afdeling interne controle in opbouw. De afdeling beschikt nog niet over een systematische controleaanpak waarbij voor de verschillende fasen van het BPM en over de vestigingen heen controles en analyses worden uitgevoerd en aansluitingen worden gelegd en uitkomsten aan het hoofd van de afdeling Dienstcontrol worden gerapporteerd.

5.3.2.4 Beoordeling

De verbijzonderde interne controle bij de DB's en bij de Front office Assen ten aanzien van de verwerking van GDI aanvragen is toereikend. Bij de DB's vindt met name door middel van AOQL steekproeven een uitgebreide controle op de juistheid (inclusief rechtmatigheid) van de betaalbaarstellingen plaats. De periodieke rapportages aan de verantwoordelijke afdelingshoofden is adequaat.

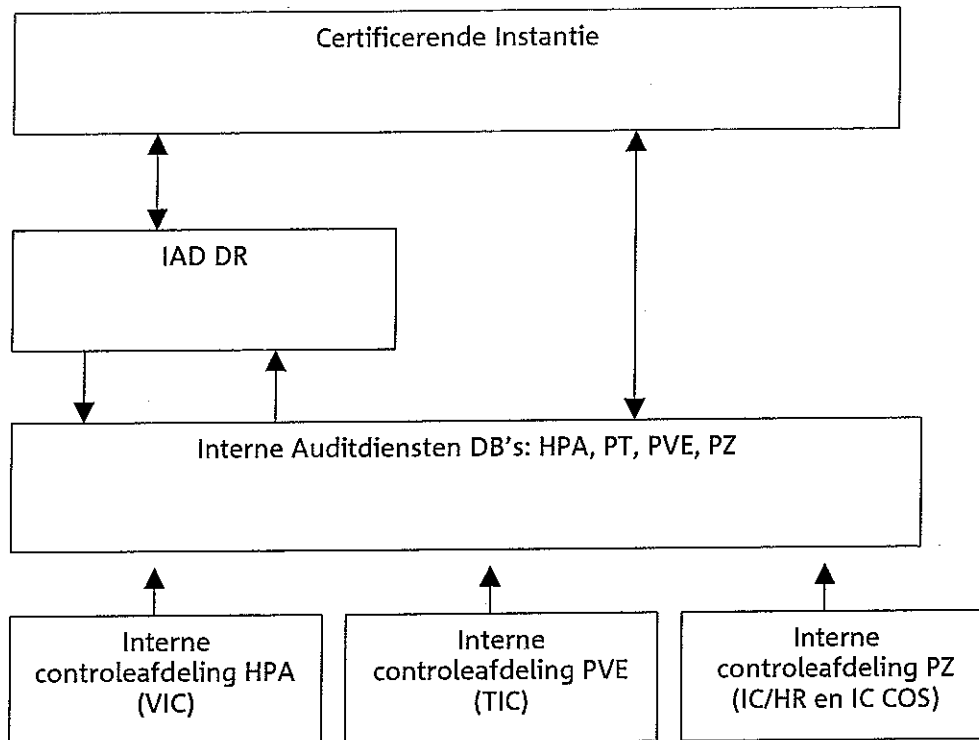
De interne controle op de verwerking van GDI aanvragen en de rapportage hierover is adequaat. Het opbouwen van de verbijzonderde afdeling interne controle bij Dienstcontrol behoeft de nodige aandacht.

5.3.2.5 Aanbeveling

Wij hebben geen belangrijke of zeer belangrijke aanbevelingen gedaan. Voor de aandachtspunten verwijzen wij naar de hierboven gerapporteerde bevindingen.

5.3.3 Monitoring: afzonderlijke evaluaties door de IAD

In paragraaf 2.1 is aangegeven dat wij bij de uitvoering van de controle gebruik maken van de werkzaamheden die zijn verricht door andere accountants. Aan de hand van onderstaand schema zullen wij kort uiteenzetten in welke mate wij gebruik maken van deze werkzaamheden en op welke wijze wij invulling geven aan controlestandaard (ISA) 610.

5.3.3.1 Verrichte werkzaamheden

In lijn met ISA 610 voeren wij een initiële beoordeling uit van de interne auditfunctie. Daarnaast beoordelen wij de toereikendheid van de controleprogramma's en de reikwijdte van de werkzaamheden.

Voor zover wij voor onze oordeelsvorming gebruik maken van deze rapportages reviewen wij de door de IAD's verrichte werkzaamheden. Bij gegevensgerichte controles voeren wij een reperformance uit op de uitgevoerde werkzaamheden. Details over de uitgevoerde werkzaamheden per populatie zijn vermeld in hoofdstuk 6.

5.3.3.2 Bevindingen

Bij de IAD's van de DB's zijn het onderstaande aantal medewerkers ingezet op de ELGF controles:

PZ: 5 fte

PVE: 3,75 fte

PT: 2 fte

HPA: 5,5 fte

Op grond van onze initiële beoordeling zijn wij van mening dat wij gebruik kunnen maken van de werkzaamheden van de IAD's.

De controlewerkzaamheden die de IAD's van de DB's uitvoeren ten aanzien van de aan hen gedelegeerde taken zijn vastgelegd in een auditplan dat de goedkeuring heeft van de directeur van DR en vooraf door ons is beoordeeld. De resultaten van deze werkzaamheden hebben de IAD's opgenomen in een verslag van specifiek overeengekomen werkzaamheden. Wij hebben deze verslagen beoordeeld en vastgesteld dat deze toereikend zijn. In het verslag van IAD/PVE was echter geen voorbehoud opgenomen ten aanzien van het nog niet gereed zijn van de controle op de kalverslactregeling en het niet uitvoeren van de controle op de juistheid van de debiteurenstanden.

De IAD/DR is door de directie van DR belast met het beoordelen van de werkzaamheden van de IAD's van de DB's. De IAD/DR bespreekt hiervoor het verslag van specifiek overeengekomen

werkzaamheden van de IAD's en reviewt de hiervoor uitgevoerde werkzaamheden. De IAD/DR is van mening dat de verslagen voorzien in de informatiebehoefte van het management.

De IAD/DR heeft diverse onderzoeken uitgevoerd binnen de DR organisatie. Deze onderzoeken liggen vast in het auditplan en (per onderzoek) in zogenoemde auditbrieven. De IAD/DR rapporteert over de uitkomsten van haar onderzoeken in de vorm van rapporten en notities aan de directie van DR. Voor onze certificerende audit hebben wij kennis genomen van de rapportages van de IAD/DR. Wij zijn van mening dat de kwaliteit en de tijdigheid van de rapportages ten opzichte van vorige jaren zijn verbeterd.

De opvolging van belangrijke aanbevelingen wordt door het Auditcomité van DR bewaakt. Wij hebben aan de hand van notulen beoordeeld of opvolging van aanbevelingen uit deze rapporten door het Auditcomité van DR wordt gevolgd. Wij hebben vastgesteld dat het Auditcomité actief invulling geeft aan de monitoringrol.

De minder belangrijke aanbevelingen worden door de afdeling Kwaliteitszorg geregistreerd in een database. De afdeling Dienstcontrol is verantwoordelijk voor de bewaking van de opvolging van de aanbeveling.

Een overzicht van de door de IAD/DR uitgebrachte rapporten en notities is opgenomen in bijlage 4.

6 RESULTATEN VAN DE GEGEVENSGERICHTE WERKZAAMHEDEN VOOR DE ONDER HET GBCS EN DE NIET ONDER HET GBCS VALLENDE POPULATIES

6.1 Inleiding

In dit onderdeel geven wij voor elk van de aan de accountantscontrole onderworpen populaties een beoordeling van de resultaten van de gegevensgerichte werkzaamheden. De daarmee verband houdende beoordeling van de fouten is opgenomen in paragraaf 1.4.2.

Het aspect betaling aan de juiste rechthebbende hebben wij niet betrokken in de steekproeven. Door middel van proceduretesten hebben wij de betalingsorganisatie in algemene zin gecontroleerd. Wij verwijzen naar paragraaf 5.2.3. van dit rapport.

Wij hebben de ELGF declaratie in vijf populaties onderverdeeld. In bijlagen 6, 7 en 8 zijn lijsten van alle aan een gegevensgerichte controle onderworpen posten opgenomen in het formaat zoals voorgesteld in richtsnoer nr. 5 over het modelrapport.

6.2 Controleresultaten GBCS-regelingen: BTR Verzilvering bedrijfstoelagenrechten

6.2.1 Algemeen

De uitgaven bedragen € 293.858.315. De door ons geselecteerde steekproef (188 transacties) was gebaseerd op de in de x-tabel opgenomen gegevens, die waren ontvangen op 1 december 2007. Een lijst van alle onderzochte posten is opgenomen in bijlage 6.

6.2.2 Te controleren aspecten

Wij hebben de controle verricht overeenkomstig richtsnoer nr. 3 over de strategie voor de accountantscontrole:

- de aanvragen zijn verwerkt in overeenstemming met de schriftelijke instructies;
- de gegevens zijn correct in het computersysteem ingevoerd;
- bij de verwerking van de aanvragen wordt (in voorkomend geval) rekening gehouden met de resultaten van de controles ter plaatse (of met andere bevindingen van bevoegde technische diensten);
- de betalingen zijn gedaan op basis van de desbetreffende aanspraken en er is voor gezorgd dat eventuele te veel betaalde bedragen zijn opgenomen in het debiteurenboek (volledigheid);
- de specifieke regelingsvoorwaarden zijn nageleefd;
- de betaalde bedragen zijn correct berekend (te controleren door herhaling van de berekening);
- de betalingen zijn correct in de boekhouding vastgelegd;
- de vorderingen zijn geregistreerd met het oog op inning.

6.2.3 Verrichte werkzaamheden

Wij hebben een wiskundige steekproef uitgevoerd: een statistische steekproeftrekking volgens de methode Monetary Unit Sampling (MUS), getrokken met behulp van het softwarepakket IDEA. Op grond van de complexiteit van het proces van de getroffen beheersmaatregelen, de interne controle en onze ervaringen bij de steekproef vaststelling rechten verwachten wij geen substantiele (incidentele) fouten in de steekproef. Om te voorkomen dat fractionele fouten reeds tot afkeuring van de steekproef zouden leiden, bouwen wij hiervoor bij de planning van de steekproef een buffer in. Dit doen wij door de controletolerantie (materialiteit) in de planningsfase niet op 2% maar op 1,6% van de geschatte uitgaven voor bedrijfstoelagenrechten te stellen.

De steekproef kent een betrouwbaarheid van 95% en een verwachte fout van (nagenoeg) 0. De omvang van deze steekproef bedraagt 188 posten. Deze steekproef hebben wij uitgevoerd aan de hand van een standaard checklist waarin de te controleren aspecten zijn vastgelegd.

6.2.4 Bevindingen

Aanvullende generieke korting van 1,5 %

Bij besluit van de minister van LNV van 10-08-2007 is de generieke (lineaire) korting verhoogd van 1 % naar 2,485 % (een extra korting van 1,5 % op de waarde van de toeslagrechten na verwerking van de oorspronkelijke 1 % korting: $1,5 \% \text{ van } 99 + 1 \% = 2,485 \%$). Omdat vóór het bekend worden van deze extra korting de meeste betalingen (saldobetalings) al waren verricht, blijkt er – na het bovengenoemde ministeriële besluit – te veel te zijn uitbetaald. De extra korting van 1,5 % is juist bedoeld om overschrijding van het maximum door de EU gesteld te voorkomen. DR heeft het teveel betaalde bedrag geraamd op € 4.451.777.

Te beginnen eind september 2007 heeft DR beschikkingen uitgestuurd met het definitieve bedrag van de BTR en vaststelling van het te veel uitbetaalde bedrag. Voor dit te veel uitbetaalde bedrag geldt het volgende:

- < € 100,- : geen invordering, maar wel verrekening met hetgeen DR in de toekomst aan subsidies verschuldigd is;
- > € 100,- : wel invordering; hetzij door verrekening in de toekomst met toekomstige subsidies; in dit geval wordt er rente in rekening gebracht; hetzij door betaling binnen 10 dagen door de landbouwer; in dit geval wordt er geen rente in rekening gebracht.

Vo. 796/2004, art.73, lid 8: De lidstaten kunnen afzien van de terugvordering van bedragen van niet meer dan € 100, exclusief rente, per landbouwer en per premieperiode, mits volgens het nationale recht in dergelijke gevallen geen terugvordering plaatsvindt.

Dit betekent dat DR (lees: de EU) praktisch alle vorderingen zal incasseren; bij bedragen < € 100 vindt verrekening plaats met de verzilvering BTR 2007.

Ongeveer 40.000 relaties hebben vóór juli 2007 een beschikking verzilvering BTR 2006 gehad. Bij deze beschikkingen kon nog geen rekening worden gehouden met de tweede generieke korting van 1,5 %. Deze relaties ontvangen begin 2008 een mededeling over de hoogte van de definitieve subsidie, waarbij rekening wordt gehouden met de tweede generieke korting. Deze 40.000 mededelingen zullen eveneens resulteren in vorderingen.

Debiteurenadministratie

Van de ruim 60.000 relaties hebben er 40.000 een beschikking gekregen voor 1 juli 2007, derhalve gebaseerd op een subsidie zonder de tweede generieke korting van 1,5 %. Voor de overige ruim 20.000 relaties heeft DR in de periode vanaf eind september 2007 tot heden de beschikkingen uitgevaardigd, derhalve rekening houdend met de tweede generieke korting van 1,5 %. Deze beschikkingen hebben derhalve geresulteerd in een vordering ter grootte van 1,5 % van de bij wijze van voorschot uitbetaalde bedragen (tenzij er sprake is van rechten verkregen uit de nationale reserve; hierop vinden geen generieke kortingen plaats). Tot en met 15 oktober heeft DR aldus bij 10.413 relaties voor een totaal bedrag van € 992.238,- vorderingen ingesteld. Deze vorderingen heeft DR ten onrechte niet vermeld in tabel 5.

Volgorde van benutting van toeslagrechten

Indien een landbouwer zijn toeslagrechten niet volledig kan benutten en hij verschillende soorten rechten heeft met verschillende waarden (bijv. door huur of koop), dan is de volgorde van uitbetaling van de rechten van belang. DR verzilvert eerst de rechten met de hoogste waarde. De

Europese Rekenkamer stelt zich op het standpunt dat uitbetaling moet plaats vinden tegen de gemiddelde waarde van de rechten.

Wij hebben bij onze controle niet het effect van uitbetaling van de hoogste rechten in plaats van tegen de gemiddelde waarde van de rechten geëvalueerd. In de meeste gevallen is sprake van volledige benutting van de beschikbare rechten, zodat dit aspect dan niet aan de orde is. Alleen in de situatie van onderbenutting van de beschikbare rechten, met bovendien verschillende soorten rechten (met verschillende waarden) speelt dit aspect.

Bevindingen wiskundige steekproef

Bij het uitvoeren van onze steekproef hebben wij geconstateerd dat:

- de uitbetaling bij alle posten 1,5 % te hoog was, behalve in de volgende gevallen, waarbij het te veel betaalde lager was dan 1,5 %:
 - bij steekproefposten met verzilvering van toeslagrechten toegekend uit de nationale reserve (hierop vindt geen generieke korting plaats),
 - bij steekproefposten met de saldobetaling na 01-08-2007 (hier is al rekening gehouden met de extra korting van 1,5 %),
- bij drie posten een voorschot is uitbetaald hoger dan de subsidie na de 1% generieke korting (en dus ook na de tweede (1,5%) generieke korting); hier resulteert een vordering groter dan 1,5 %; wij hebben bij deze drie gevallen de vordering getraceerd naar de financiële administratie; na incasso komt dit bedrag ten gunste van de declaratie (in begrotingsjaar 2008),
- er bij twee posten sprake was van onrechtmatigheden:
 - Steekproefpost 124: een fout van 0,16%, veroorzaakt omdat er ten onrechte geen gevolgen zijn verbonden aan de te late indiening (8 dagen) van het contract met de verwerker van een non food/non feed gewas.
 - Steekproefpost 134: een fout van 13,48%, veroorzaakt door te laat extra aangemelde percelen (op 18-10-2006), die DR ten onrechte (deels) heeft verzilverd (10,81 %) en door het niet toepassen van een korting wegens het doen van een onvolledige opgave (2,67 %).

6.2.5 Beoordeling

De uitkomsten van onze steekproef kunnen als volgt worden samengevat: twee posten deels onrechtmatig, in totaal fout voor: 13,64 %

6.3 Controleresultaten GBCS-regelingen: Overig

6.3.1 Algemeen

De uitvoering van de overige GBCS-regelingen is in 2007 ongewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. In de afgelopen jaren zijn bij de controle van deze regelingen geen materiële fouten aangetroffen.

De populatie bestaat uit onderstaande regelingen waarbij is aangegeven welke DB dan wel Backoffice van DR de regeling uitvoert alsmede het financieel belang.

Uitvoering	Populatie	Uitgaven
PVE	Slachtpremieregeling kalveren	38.705.614,13
DR/BOD	Slachtpremieregeling runderen	60.264.392,14
PZ	Melkpremie	376.304.305,63
HPA	Landbouwzaden	620.802,19
HPA	Vlas Hennep	1.517.610,21
HPA	Aardappelzetmeel	21.036.329,41

DR	Overige	10.339.059,90
	Totaal	508.788.113,61

6.3.2 Te controleren aspecten

Onze controlewerkzaamheden worden zodanig opgezet dat wij voldoen aan het bepaalde in Verordening (EG) Nr. 885/2006 en aan de daarmee verband houdende richtsnoeren van de Europese Commissie.

6.3.3 Verrichte werkzaamheden

Gezien het financiële belang van deze populatie in de totale ELGF declaratie gebruiken wij bij bepaling van het aantal te controleren transacties de volgende parameters: de controletolerantie (materialiteit) is gesteld op 1,6% (zijnde 80% van 2%) de betrouwbaarheid bedraagt 95% en een verwachte fout van (nagenoeg) 0. De omvang van deze steekproef bedraagt 187 euro's.

Aan de hand van het relatieve financiële belang van de regeling binnen de populatie hebben wij de omvang van de steekproef per regeling bepaald. De trekking van de steekproef vindt random, maar niet met gebruik van IDEA conform de MUS methode, plaats.

Voor zover een alternatieve controleaanpak meer zekerheid verschaft dan het uitvoeren van een steekproef is voor deze alternatieve aanpak gekozen. Onderstaand is de aanpak per (groep van) regelingen weergegeven.

6.3.3.1 Slachtpremie kalveren

De controle van de steekproefposten slachtpremieregeling kalveren heeft de IAD/PVE uitgevoerd met behulp van auditsoftware (IDEA) op het gehele bestand van aanvragen (betaalbaarstellingen). Hiermee is een integrale controle uitgevoerd op de te controleren aspecten. De te controleren aspecten zijn ontleend aan het controlememorandum, opgesteld door de PVE bij de start van de regeling. Dit document geeft een opsomming van alle mogelijke risico's en de maatregelen hiertegen. De controle richt zich op de juiste toepassing van parameters en in het geautomatiseerde systeem verwerkte meldingen voor deelname, slacht, uitkomsten fysieke controles etc. Voor de in het controlememorandum genoemde controleaspecten is telkens een controlestap uitgevoerd. Per controlestap creëert IDEA een (integraal) bestand en registreert IDEA de uitgevoerde handelingen en de resultaten hierbij.

In het kader van de review van de IAD hebben wij de volgende handelingen uitgevoerd:

- het nagaan dat elk risico zoals vermeld in het controlememorandum als controlestap is opgenomen in de controle van de IAD;
- het vaststellen dat per controlestap het totaal van het bestand in IDEA aansluit met het steekproefbestand en de jaardeclaratie;
- het uitvoeren van een beoordeling op de bevindingen per controlestap;
- het uitvoeren van een reperformance van een aantal controlestappen.

Aanvullend ten opzichte van de werkzaamheden van de IAD hebben wij een aansluiting gelegd tussen de aanvragen in de steekproef, waarbij een korting was opgelegd, en de uitkomsten van de fysieke controles. Hierbij hebben wij vastgesteld dat deze posten juist zijn verwerkt. Tevens hebben wij de aansluiting vastgesteld tussen de betaalbaarstellingen volgens het kalverslachtsysteem en Tabel 104.

6.3.3.2 Slachtpremieregeling Runderen

De IAD DR heeft de volgende controlewerkzaamheden uitgevoerd:

- Steekproef van 23 posten.
- Integrale controle met behulp van auditsoftware op dubbele betalingen.

In het kader van de review van de IAD hebben wij de volgende handelingen uitgevoerd:

- Vastgesteld dat de voorwaarden uit de regelgeving zijn opgenomen in de door de IAD gebruikte checklist.
- Vastgesteld dat voor iedere steekproefpost een volledige checklist is ingevuld.
- Reperformance uitgevoerd voor alle steekproefposten.
- De resultaten beoordeeld van de integrale controle op dubbele betalingen.

Op grond van de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn wij mening dat wij de vaktechnische verantwoordelijkheid voor de uitkomsten van de controles van de IAD kunnen overnemen.

6.3.3.3 Melkpremieregeling

Wij hebben door middel van een totaalverbandscontrole (p*q) de juistheid van de totaal uitbetaalde en gedeclareerde melkpremie vastgesteld en hebben tevens de juistheid van de ingehouden modulatiekorting berekend. Hierbij zijn geen onjuistheden geconstateerd. De uitkomst van deze controle is opgenomen in bijlage 9.

De IAD/PZ heeft een statistische steekproef getrokken op de melkpremiebetalingen. De steekproef is getrokken op basis van 85% betrouwbaarheid en 1% nauwkeurigheid wat leidt tot een steekproefomvang van 190 geldeenheden. Dit is aanzienlijk meer dan op grond van het relatieve belang van de melkpremie in de populatie GBCS overig noodzakelijk is.

Op basis van de aangeleverde dossiers hebben wij voor alle steekproefposten een reperformance uitgevoerd.

Op grond van de volgende overwegingen is een betrouwbaarheidspercentage van 85 gehanteerd:

- De opzet van de AO/IC is toereikend, de werking is door het uitvoeren van proceduretests vastgesteld.
- De quotumstanden die als basis dienen voor de uitbetaling zijn betrouwbaar. Jaarlijks worden mutaties in de quotumstanden voor de superheffingsregeling door middel van een uitgebreide steekproef door de IC-SR/COS gecontroleerd.
- In geval van een quotummutatie worden de verkrijger en de vervreemder beiden schriftelijk in kennis gesteld van de mutatie.
- De integriteit van de quotumgegevens in SUPERNIEUW is door middel van de jaarlijkse TPM gewaarborgd.
- De op te leggen randvoorwaarden-, tijdigheids- en volledigheidskortingen worden door het CCB aangeleverd en door het systeem automatisch berekend.
- Modulatiekorting is juist berekend en ingehouden op de uit te betalen melkpremie.
- Bij overschrijding van de indieningstermijn groter dan 25 werkdagen wordt de aanvraag niet ontvankelijk verklaard.
- De resultaten van de controles ter plaatse zijn vóór uitbetaling in het systeem vastgelegd en zijn bij de berekening van het uit te betalen bedrag betrokken.

Overige regelingen

Het bedrag aan overige regelingen DR ad € 10.339.059,90 bestaat voor circa € 8,9 mln. uit extra steunbedragen (art 12. Vo. 1782/2003). De IAD/DR heeft 10 betalingen gegevensgericht

gecontroleerd. Tevens heeft de IAD/DR de juistheid van de rekenregel voor het vaststellen van de hoogte van de betaling beoordeeld.

Voor de regelingen Landbouwzaaizaden, Vlas en aardappelzetmeel hebben wij in totaal 13 dual purpose tests uitgevoerd.

Tevens hebben wij de werkzaamheden van de IAD/HPA terzake gereviewd.

6.3.4 Bevindingen

De controle van de slachtpremieregeling kalveren is in een zeer laat stadium door de IAD van PVE uitgevoerd. Tevens hebben wij aanvullende werkzaamheden moeten uitvoeren. De controle heeft verder geen bijzonderheden opgeleverd.

De controle van de melkpremieregeling leverde geen bijzonderheden op.

Voor de slachtpremie runderen is aan totaal 33 relaties voor een bedrag van € 18.326,22 teveel (dubbel) betaald. De IAD/DR heeft aan de hand van de debiteurenadministratie vastgesteld dat dit bedrag inmiddels grotendeels is teruggevorderd. Ontvangen bedragen zullen in 2008 middels de tabel 104 worden afgedragen.

De controle van de overige regelingen heeft geen bijzonderheden opgeleverd.

6.3.5 Beoordeling

Met uitzondering van de dubbele betaling bij de slachtpremieregeling runderen ad € 18.326,22 (inmiddels grotendeel teruggevorderd) hebben wij bij de controle van de populatie GBCS-overig geen fouten aangetroffen.

6.4 Geen GBCS uitvoerrestituties HPA

6.4.1 Algemeen

De steekproef op de betaalde uitvoerrestituties is getrokken op basis van de Monetary Unit Sampling (MUS) methode. Op grond van de kwaliteit van de getroffen beheersmaatregelen, de interne controle en onze ervaringen in achterliggende jaren verwachten wij geen substantiële fouten in de steekproef. Om te voorkomen dat fractionele fouten reeds tot afkeuring van de steekproef zouden leiden, bouwen wij hiervoor bij de planning van de steekproef een buffer in. Dit doen wij door de controletolerantie (materialiteit) in de planningsfase niet op 2% maar op 1,6% van de geschatte uitgaven voor exportrestituties te stellen. De steekproef kent een betrouwbaarheid van 95% en een verwachte fout van (nagenoeg) 0. De omvang van deze steekproef bedraagt 189 euro's.

6.4.2 Te controleren aspecten

Wij hebben de controle verricht overeenkomstig richtsnoer nr. 3 over de strategie voor de accountantscontrole en hebben de steekproefeuro's op de volgende aspecten gecontroleerd:

- de aanvragen zijn verwerkt in overeenstemming met de schriftelijke instructies;
- de gegevens zijn correct in het computersysteem ingevoerd;
- de verwerking van de aanvraag is niet afgehandeld en de betaling heeft niet plaatsgevonden als de resultaten van de controles in het kader van de betaalbaarstelling geen positief resultaat hebben opgeleverd of nog niet definitief vaststaan;

- bij de verwerking van de aanvragen wordt (in voorkomend geval) rekening gehouden met de resultaten van de controles ter plaatse (of met andere bevindingen van bevoegde technische diensten);
- de betalingen zijn gedaan op basis van de desbetreffende aanspraken en er is voor gezorgd dat eventuele te veel betaalde bedragen zijn opgenomen in het debiteurenboek;
- de betaalde bedragen zijn correct berekend;
- de betalingen zijn correct in de boekhouding vastgelegd en de ontvanger ervan was de juiste persoon;
- de vorderingen zijn geregistreerd met het oog op inning.

6.4.3 Verrichte werkzaamheden

De steekproef is onder verantwoordelijkheid van de certificerende instantie (AD) uitgevoerd. De rechtmatigheid van de betaling is vastgesteld aan de hand van een door ons opgestelde checklist. Wij hebben de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- de aansluiting vastgesteld tussen het bestand waaruit de steekproef is getrokken en de financiële administratie;
- vastgesteld dat de IAD/HPA bij de trekking met IDEA de juiste steekproefparameters (betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en controletolerantie) heeft gehanteerd;
- de IAD van HPA heeft 2/3 van de geselecteerde euro's gecontroleerd; wij hebben deze posten gereviewd en voor 10% heeft een reperformance uitgevoerd;
- 1/3 van de geselecteerde euro's zelfstandig gecontroleerd aan de hand van een checklist;
- wij hebben de steekproef geëvalueerd en gerapporteerd aan de leiding van het betaalorgaan.

6.4.4 Bevindingen

Op grond van de uitkomsten van onze reperformancewerkzaamheden constateren wij dat de IAD haar werkzaamheden toereikend heeft uitgevoerd.

Wij hebben bij de uitvoering van de steekproef geen financiële fouten aangetroffen.

Wel hebben wij de volgende formele fouten geconstateerd:

Voor een aantal posten kon de conclusie, dat sprake is van een juist en volledig dossier, pas worden getrokken nadat aanvullende controle-informatie bij de betreffende afdeling was opgevraagd. Deze informatie betreft de overwegingen bij interpretaties van de regelgeving. De dossiervorming is op dit punt niet toereikend om als certificeerder zelfstandig op basis van het voorliggende dossier tot een oordeel te komen.

Bij de beoordeling van aanvragen van certificaten en de afgifte daarvan zijn administratieve onvolkomenheden vastgesteld. Vastgesteld is dat deze geen financiële consequenties hebben. De betrokken teams hebben inmiddels actie ondernomen om deze tekortkomingen in de toekomst zo veel mogelijk te voorkomen.

Tijdens de uitvoering van de steekproefwerkzaamheden hebben wij voor een dossier dat *buiten* de steekproef valt en derhalve ook *niet* is meegenomen bij de berekening van de maximale en meest waarschijnlijke fout het volgende vastgesteld:

Op 9 juli 2007 heeft de DB/HPA op verzoek van de titularis Perfetti Van Melle Benelux BV een deel (ter grootte van € 400.000,-) van de rechten van uitvoercertificaat nr 237487 overgedragen aan Campina Buttergold BV. Op het moedercertificaat is als cessionaris echter Masterfoods aangegeven.

Met ingang van 1 juni 2007 (dus met ingang van de 5^e tranche) is het op grond van artikel 27 lid 2 van Vo. 1043/2005 niet langer vereist de naam van een toekomstige cessionaris op het moedercertificaat te vermelden. Het door ons gecontroleerde moedercertificaat is echter vòòr 1 juni 2007 afgegeven. Het vermelden van de naam en adres van de cessionaris was toen verplicht. De rechten van het certificaat zijn door rechthebbende overgedragen aan een derde partij (niet zijnde de cessionaris). Wij zijn van mening dat de overdracht van de rechten van het certificaat ten onrechte heeft plaatsgevonden en de betalingen van uitvoerrestituties ad € 400.000,- op dit certificaat (uittreksel) ten onrechte zijn betaald. Naar aanleiding van deze bevinding zijn alle certificaatoverdrachten op dit aspect gecontroleerd. Hierbij zijn verder geen fouten geconstateerd.

6.4.5 Beoordeling

Op grond van de door ons uitgevoerde steekproef(evaluatie) concluderen wij dat de uitbetaalde exportrestituties geen materiële financiële fouten bevatten. De kwantitatieve evaluatie van de steekproef is opgenomen in paragraaf 1.4.2.

In bijlage 8 is een specificatie van de gecontroleerde steekproefelementen opgenomen.

De overdracht van de rechten van één certificaat (zie 6.4.3) heeft naar onze mening ten onrechte plaatsgevonden waardoor de betalingen van uitvoerrestituties ad € 400.000,- op dit certificaat (uittreksel) eveneens onterecht zijn. De DB/HPA is van mening dat gegeven de wijziging in de regelgeving per 1 juni 2007 niet in strijd met de bedoeling van de regeling is gehandeld.

Wij zijn van mening dat de kwaliteit en de zorgvuldigheid van de interne controle in de lijn en de dossiervorming verbetering behoeft.

6.4.6 Belangrijke aanbevelingen

De hierboven genoemde bevindingen zijn op zich niet materieel en hebben niet geleid tot onrechtmatigheden in de declaratie. Echter gezien het aantal bevindingen bij de controle van de uitvoerrestituties, onze bevindingen bij de onregelmatigheidsmeldingen (zie 8.1.2.3) en AID rapporten (zie 5.2.2.3) komen wij tot de volgende algemene aanbeveling.

Het betaalorgaan dient erop toe te zien dat de kwaliteit van de interne controle (in de lijn) in het algemeen en de dossiervorming van uitvoertransacties in het bijzonder bij de delegated body HPA verbetert.

6.5 Geen GBCS uitvoerrestituties PT, PVE en PZ

6.5.1 Algemeen

De steekproef op de betaalde uitvoerrestituties is getrokken op basis van de Monetary Unit Sampling (MUS) methode. Op grond van de kwaliteit van de getroffen beheersmaatregelen, de interne controle en onze ervaringen in achterliggende jaren verwachten wij geen substantiële fouten in de steekproef. Om te voorkomen dat fractionele fouten reeds tot afkeuring van de steekproef zouden leiden, bouwen wij hiervoor bij de planning van de steekproef een buffer in. Dit doen wij door de controletolerantie (materialiteit) in de planningsfase niet op 2% maar op 1,6% van de geschatte uitgaven voor exportrestituties te stellen. De steekproef kent een betrouwbaarheid van 95% en een verwachte fout van (nagenoeg) 0. De omvang van deze steekproef bedraagt 196 steekproefelementen.

Daarnaast heeft de IAD van PZ zelfstandig een steekproef getrokken van 181 steekproefelementen op de door DB/PZ betaalbaar gestelde uitvoerrestituties.

6.5.2 Te controleren aspecten

Wij hebben de controle verricht overeenkomstig richtsnoer nr. 3 over de strategie voor de accountantscontrole en hebben de steekprofelementen op de volgende aspecten gecontroleerd:

- de aanvragen zijn verwerkt in overeenstemming met de schriftelijke instructies;
- de gegevens zijn correct in het computersysteem ingevoerd;
- de verwerking van de aanvraag is niet afgehandeld en de betaling heeft niet plaatsgevonden als de resultaten van de controles in het kader van de betaalbaarstelling geen positief resultaat hebben opgeleverd of nog niet definitief vaststaan;
- bij de verwerking van de aanvragen wordt (in voorkomend geval) rekening gehouden met de resultaten van de controles ter plaatse (of met andere bevindingen van bevoegde technische diensten);
- de betalingen zijn gedaan op basis van de desbetreffende aanspraken en er is voor gezorgd dat eventuele te veel betaalde bedragen zijn opgenomen in het debiteurenboek;
- de betaalde bedragen zijn correct berekend;
- de betalingen zijn correct in de boekhouding vastgelegd en de ontvanger ervan was de juiste persoon;
- de vorderingen zijn geregistreerd met het oog op inning.

6.5.3 Verrichte werkzaamheden

De rechtmatigheid van de betaling is vastgesteld aan de hand van een door ons opgestelde checklist.

Wij hebben de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- de aansluiting vastgesteld tussen het bestand waaruit de steekproef is getrokken en de financiële administratie;
- vastgesteld dat bij de trekking met IDEA de juiste steekproefparameters (betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en controletolerantie) zijn gehanteerd;
- de geselecteerde euro's gecontroleerd aan de hand van een checklist;
- de steekproef geëvalueerd en gerapporteerd aan de leiding van het betaalorgaan.

6.5.4 Bevindingen

Wij hebben bij de uitvoering van de steekproef geen financiële en geen formele fouten geconstateerd. De IAD van PZ heeft naar aanleiding van hun eigen steekproef evenmin fouten gerapporteerd.

6.5.5 Beoordeling

Op grond van de door ons uitgevoerde steekproef(evaluatie) concluderen wij dat de uitbetaalde exportrestituties geen materiële financiële fouten bevatten. De kwantitatieve evaluatie van de steekproef is opgenomen in paragraaf 1.4.2.

In bijlage 7 is een specificatie van de gecontroleerde steekprofelementen opgenomen.

6.5.6 Aanbevelingen

Wij hebben geen belangrijke of zeer belangrijke aanbevelingen gedaan.

6.6 Geen GBCS overig

6.6.1 Algemeen

De uitvoering van deze regelingen is in 2007 ongewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. In de afgelopen jaren zijn bij de controle van deze regelingen geen materiële fouten aangetroffen. De populatie bestaat uit onderstaande regelingen waarbij is aangegeven welke DB dan wel Backoffice van DR de regeling uitvoert.

Uitvoering	Populatie	Uitgaven
DR	Interventie	14.112.343,00
PT	Interventie	305.310,91
PT	GMO	67.863.376,68
HPA	Kunstmatic gedroogde VG	5.061.723,08
HPA	Verwerking zetmeel	5.286.807,93
HPA	Verwerking restitutie suiker	878.999,79
HPA	MMP	4.005.617,12
HPA	Aardappelzetmeel	9.837.730,42
PZ	Schoolmelk	78.703,66
PZ	Caseïne	143.905,15
DR/PVE	Overige	4.214.354,43
DR	Herstructureringssteun suiker en overig	17.728.050,00
	Totaal	129.516.922,17

6.6.2 Te controleren aspecten

Wij hebben de controle verricht overeenkomstig richtsnoer nr. 3 over de strategie voor de accountantscontrole en hebben de steekproefelementen op de volgende aspecten gecontroleerd:

- de aanvragen zijn verwerkt in overeenstemming met de schriftelijke instructies;
- de gegevens zijn correct in het computersysteem ingevoerd;
- de verwerking van de aanvraag is niet afgehandeld en de betaling heeft niet plaatsgevonden als de resultaten van de controles in het kader van de betaalbaarstelling geen positief resultaat hebben opgeleverd of nog niet definitief vaststaan;
- bij de verwerking van de aanvragen wordt (in voorkomend geval) rekening gehouden met de resultaten van de controles ter plaatse (of met andere bevindingen van bevoegde technische diensten);
- de betalingen zijn gedaan op basis van de desbetreffende aanspraken en er is voor gezorgd dat eventuele te veel betaalde bedragen zijn opgenomen in het debiteurenboek;
- de betaalde bedragen zijn correct berekend;
- de betalingen zijn correct in de boekhouding vastgelegd en de ontvanger ervan was de juiste persoon;
- de vorderingen zijn geregistreerd met het oog op inning.

6.6.3 Verrichte werkzaamheden

Deze populatie bestaat uit een aantal zeer verschillende regelingen. Het aantal transacties is beperkt. Met name de grootste uitgavenposten GMO (kleine groep telersverenigingen) en aardappelzetmeel kennen een beperkt aantal transacties. Conform richtsnoer 3 punt 4.3, volstaan wij met een niet statistische steekproef. Het aantal te controleren posten is op grond van het relatieve financiële belang van de regeling binnen de totale populatie bepaald. In onderstaande tabel is de verdeling weergegeven.

DB	Populatie	Aantal steekproef posten
DR	Interventie	9
PT	GMO	17
HPA	Kunstmatig gedroogde VG	1
HPA	Verwerking zetmeel	2
HPA	MMP	1
HPA	Aardappelzetmeel	3
DR	Herstructureringssteun suiker en overig	2
	Totaal	35

Voor de belangrijkste regelingen zijn hieronder meer in detail de verrichte werkzaamheden beschreven.

Interventie

De interventieregelingen zijn onderverdeeld in de regelingen 'Particuliere Opslag Boter en Room', 'boter voor de bereiding van banketbakkerswerk' resp. 'consumptie-ijs' en 'steun voor de aankoop van boter door instellingen en gemeenschappen zonder winsttoogmerk'.

- Kennis genomen van de regeling, uitvoeringsinstructies en de toereikendheid van de door de IAD gehanteerde checklists beoordeeld.
- De geselecteerde posten gecontroleerd.

Gemeenschappelijke Marktordening (GMO)

Door middel van reperformance van de werkzaamheden van de IAD/PT hebben wij vastgesteld dat:

- alle nieuwe erkenningsaanvragen conform de procedures bij PT zijn beoordeeld en de erkenningen terecht zijn afgegeven;
- PT (conform Vo 1432/2003) bij 30% van de reeds erkende telersverenigingen heeft vastgesteld dat de erkenning kan worden gecontinueerd en dat de telersvereniging hiervan schriftelijk op de hoogte is gesteld;
- de IAD/PT voor één operationeel programma zelfstandig de inhoudelijk juistheid heeft vastgesteld;
- de voorschotbetalingen voldoen aan de voorschriften uit de verordening en aan de rechthebbende zijn betaald;
- de technische dienst het in de verordening voorgeschreven minimum aantal fysieke controles heeft uitgevoerd;
- PT de uitkomsten van de fysieke controles tijdig ontvangt en verwerkt bij het vaststellen van de hoogte van de subsidie;
- de IAD/PT de kwaliteit van de werkzaamheden van de technische dienst heeft beoordeeld door enkele controles zelfstandig bij te wonen.

De controle op de juistheid en de rechtmatigheid van de voorschotten en subsidies ligt bij de externe accountant van de telersvereniging. Deze controleren de declaraties aan de hand van een controleprotocol en geven hierbij een accountantsverklaring af.

Wij hebben vastgesteld dat PT door middel van reviews toezicht houdt op de kwaliteit van de door de externe accountants uitgevoerde werkzaamheden.

Herstructureringssteun suiker

Slechts één onderneming met een quotum heeft gebruik gemaakt van de regeling.

Wij hebben beoordeeld of de betaling van € 17.728.050 voldoet aan de voorwaarden van Vo. (EG) Nr. 320/2006 van de Raad en Vo. (EG) Nr. 968/2006 van de Commissie.

Hierbij hebben wij vastgesteld dat de aanvraag tijdig is ingediend en voorzien is van:

- een herstructureringsplan;
- een bevestiging dat het plan in overleg met de telers is opgesteld;
- een verbintenis om af te zien van het betreffende quotum;
- een verbintenis voor volledige dan wel gedeeltelijke ontmanteling van productie-installaties of productie-installaties niet te gebruiken voor raffinage van ruwe suiker;
- een verbintenis voor sanering fabrieksterrein en vergemakkelijken van elders te werk te stellen medewerkers.

Verder hebben wij vastgesteld dat :

- de betaling (conform art. 10 lid 4 van Vo. 320/2006) 40% bedraagt van de in de beschikking toegezegde bijdrage;
- voor deze betaling een zekerheid is gesteld van 120% conform art. 16 lid 1 van Vo. 968/2006.

Overige Regelingen

Voor de overige regelingen hebben wij het in de tabel genoemde aantal posten geselecteerd, kennis genomen van de regeling en de uitvoeringsinstructies. Wij hebben de toereikendheid van de door de IAD gehanteerde checklists beoordeeld en door middel van reperformance de werkzaamheden van de IAD de geselecteerde posten gecontroleerd.

6.6.4 Bevindingen

Voor de regeling Verwerkingsrestitutie hebben wij vastgesteld dat voor twee certificaten de boete voor het niet volledig benutten van het certificaat door problemen met het systeem nog niet was opgelegd. Facturatie van circa € 5.000,- van deze boetes vindt alsnog plaats. Van één ander certificaat wordt dit nog onderzocht.

Voor de overige regelingen hebben wij geen bevindingen.

6.6.5 Beoordeling

Met uitzondering van de hierboven gerapporteerde fout, hebben wij bij de controle van de populatie Geen GBCS overig geen fouten aangetroffen.

6.6.6 Aanbeveling

Wij hebben geen belangrijke of zeer belangrijke aanbevelingen gedaan.

6.7 Ontvangsten

6.7.1 Tijdelijke Herstructureringsheffing suiker

De belangrijkste door DR verantwoorde heffing betreft de tijdelijke Herstructureringsheffing suiker (artikel 11 van Vo 320/2006). Wij zijn nagegaan of het DB/HPA deze heffing juist heeft berekend en tijdig heeft gefactureerd. De betreffende ondernemingen de heffing tijdig, in overeenstemming met artikel 11 lid, hebben voldaan. DR 60% van de totaal te innen heffing, in

overeenstemming met artikel 11 lid 3, tijdig en volledig heeft afgedragen aan het herstructureringsfonds.

Wij hebben vastgesteld dat de opgelegde heffing ad € 11.485.495,20 juist is berekend en dat € 66.891.308,50 zijnde 60% van de opgelegde heffing tijdig en op de juiste begrotingslijn is verantwoord en afgedragen.

7 BESCHERMING VAN DE FINANCIËLE BELANGEN VAN DE GEMEENSCHAP

7.1 Inleiding

In dit onderdeel geven wij voor elk van de betrokken aan de accountantscontrole onderworpen populaties een beoordeling van de resultaten van ons onderzoek. De daarmee verband houdende beoordeling van de fouten is opgenomen in paragraaf 1.4.3. De bevindingen worden in het navolgende nader beschreven.

Ook heeft dit onderdeel de basis verschaft voor onze beoordeling, aan de hand van de matrices II en III, of het betaalorgaan aan de erkenningscriteria voldeed ten aanzien van de "niet-statistische" populaties, namelijk de debiteuren, de openbare opslag⁸ en de voorschotten en de zekerheden. Met gebruikmaking van de waarderingscijfers "1"- "5" hebben wij beoordeeld of het betaalorgaan aan de erkenningscriteria voldeed. Onze beoordeling is vermeld in paragraaf 1.4.1.

7.2 Controleresultaten voor het debiteurenboek betreffende het ELGF

7.2.1 Te controleren aspecten

Punt 2, onder E), van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 885/2006 en punt 5.3 van richtsnoer nr. 2 – "Erkenning".

7.2.2 Verrichte werkzaamheden

Binnen DR is de debiteurenbewaking de verantwoordelijkheid van de vestiging DR Den Haag. Voor zover vorderingen betrekking hebben op de door de DB's uitgevoerde regelingen ligt de debiteurenbewaking bij de DB's. Alle vorderingen zijn geregistreerd in de financiële administratie van DR. Eventuele buiten invorderingstellingen verlopen via de directie FEZ en JZ. Indien uitstel van betaling wordt verleend, wordt een bankgarantie verlangd of er wordt een betalingsregeling opgesteld.

Overeenkomstig de eisen voor de bovengenoemde te controleren aspecten hebben wij in totaal 9 in 2007 ontstane vorderingen > € 100.000 (waarde: € 1.153.725,37) onderzocht, dit betreft vorderingen uit subsidieregelingen uitgevoerd door DB/PZ.

Daarnaast hebben wij voor een aantal oudere openstaande vorderingen aan de hand van het debiteurenboek en het incassodossier vastgesteld dat het vorderingenbeheer toereikend is (tijdig de nodige invorderingsacties in gang worden gezet) en het openstaande saldo in overeenstemming is met het debiteurenboek en de informatie in het incassodossier.

Bij de controle van de afwikkeling van controlerapporten (fysieke controles en 4045/89 controles) hebben wij de juiste en volledige registratie van de daaruit ontstane vorderingen in de debiteurenadministratie vastgesteld.

Vorderingen ontstaan bij de afwikkeling van POP1 projecten door het betaalorgaan DLG zijn bij de controle van DLG beoordeeld. Deze vorderingen en ontvangsten dienen in de ELGF declaratie verantwoord te worden. Wij hebben beoordeeld of deze vorderingen juist en volledig zijn verwerkt in de debiteurentabellen van DR.

Een lijst van alle onderzochte posten is opgenomen in bijlage 11.

⁸ Kan mede de interventievoorraden betreffen.

7.2.3 Bevindingen

DR kent geen aparte administratie voor de vorderingen voor de fondsen ELFPO en ELGF. De vorderingen zijn in één administratie opgenomen maar zijn middels een aparte codering naar een fonds te herleiden.

De administratie bevat niet alle benodigde gegevens om de vorderingentabellen in te vullen, bepaalde gegevens moeten daarom handmatig aan de vorderingentabellen worden toegevoegd. Dit heeft geleid tot veel aanvullend werk en zeer late oplevering van de vorderingentabellen (zie hiervoor paragraaf 7.3.3 van dit rapport).

DR brengt geen wettelijke rente in rekening bij vorderingen. Bij het DB/HPA hebben wij vastgesteld dat de berekening van de wettelijke rente niet altijd juist is uitgevoerd. DR past momenteel de functionaliteiten van het financiële systeem aan, zodat naar verwachting de wettelijke rente jaarlijks geboekt kan worden.

In paragraaf 5.2.3 is uiteengezet hoe de betalingsorganisatie in de nieuwe BO/DB situatie is vormgegeven. Het bankverkeer vindt volledig bij DR plaats. DR verstrekt de DB's dagelijks informatie over betalingen en ontvangsten door het verzenden van valutabestanden. Aan de hand van deze valutabestanden werken de DB's onder andere hun debiteurenadministratie bij. Het terugmelden van betalingen en ontvangsten door middel van deze valutabestanden heeft in 2007 nog niet optimaal gefunctioneerd. Gedurende het jaar heeft tussen DR en de DB's onvoldoende afstemming plaatsgevonden over verwerkte ontvangsten en nog openstaande vorderingen. Dit heeft aan het einde van het jaar tot veel afstemmingsproblemen geleid en ten aanzien van de verwerkte ontvangsten tot onverklaarde verschillen in de X-tabel van DB/HPA (zie 3.1.3)

DLG heeft pas na 15-10-2007 de in 2007 ontvangen bedragen uit hoofde van de afwikkeling van POP1 projecten doorgestort aan het Betaalorgaan DR. Dit heeft tot gevolg dat deze ELGF ontvangsten ad € 1.695.108,30 niet zijn verwerkt in de maandelijkse tabel 104 maar in de jaardeclaratie. Het verschil is toegelicht in de verschillenanalyse in 3.1.3.

7.2.4 Beoordeling

Het vorderingenbeheer bij de DB's, waar het grootste deel van de vorderingen wordt beheerd, is toereikend. Het vorderingenbeheer bij DR behoeft ten aanzien van het periodiek afstemmen en aansluiten van ontvangsten en openstaande vorderingen met de DB's verbetering.

7.2.5 Aanbevelingen

Onze aanbevelingen voor het verbeteren van de vorderingenbeheer is reeds besloten in de meer algemene aanbeveling uit 2006 (zie hoofdstuk 9). Ten aanzien van de debiteurenadministratie hebben wij in 3.5 een belangrijke aanbeveling gedaan.